

**IFYO
UKUBA
UMWINA KRISTU
CIPILIBULA**

IFYO

UKUBA

UMWINA KRISTU

CIPILIBULA

WHAT IT MEANS TO BE A CHRISTIAN

(Chibemba)

*First Published
1 July 1979*

*By the
Baptist Publishing House
P.O. Box 31995, 10101
Lusaka, Zambia*

Copyright, 2005, IPS, All Rights Reserved
International Publications Services
www.ipsimb.com
ytn4-zm-bem

*Printed by
Baptist Printing Ministry
P.O. Box 31995, 10101
Lusaka, Zambia*

abacindamisha, na Lesa nao efiyo alefwayo kuti tube. Amaka yakwe mu bantunse, abantu yawe yawe, yalenga ukuti babe no bucindami bwa cine. Lelo tufwile twalipila umutengo ukulu pali ci. Tube bamunyina ku bantu ababa ababomfi bakwa Lesa, nombamba ifyo cawamishapo ukuba no mweo uwapala Shikulu! Mu maka yakwa Lesa, kuti mwacindamisha pantu mwaba umubomfi.

AMEPUSHO YA KULANDAPO

1. Landeni pa bantu ba muli Baibe abali ababomfi ba cine. Bushe fintu nshi ifyo bacitile?
2. Ni finshi mwingacita mu bushiku bwe lelo ubwakwa Shikulu pamo ngo musambi wakwe?
- 3 Bushe mutontokanya shani pafyo Lesa alanda pa mulandu wa kubomba mu kupatikishiwa?

wakumfwa ubwafya bwa banenu ifyo buli no kubafunda ifyo bengacita pakuti basange inshita. Bushe abengi balaleta ubwafya bwabo kuli imwe? Nga caba ifi, lyena ishigeni ukuti Lesa aba no mulimo ukalamba kuli imwe. Kuti mwaba shing'anga pantu abengi bafwaya kaafwa, kuli bene. Kuti mwaba shing'anga pantu abengi bafwaya uwakulanda nenu. Uwingapasha umuntu uuli no mupashi wa bulanda e wingaleta umuntu wa musango yu ku Mfumu ya mutende. Lesa afwaya intungulushi. Afwaya abo abakoselesha abanabo, abantu aballosa amenso yabo pakubomba umulimo, abatungulula abanabo ku kucito mulimo. Kufwile kwaba uwakusenda amafya ya babiye nokubafwilishako ukusango bwasuku pamo nge ntungulushi. Kabili kufwile kwaba ababomfi abacitetekelo. Na limo teti mufunde nangu mulande ku cintu bwingi, nangu ukwafwa abali mubwafya. Lelo nemwe bene kuti mwapyungila Lesa. Icikankala kuli Lesa te fintu mwakwata, lelo ifyo mupyungila. Lesa ali mupelako icabupe ico mulingile mwabomfya pakwafwa abanenu. Akamupela na maka nokutemwa kwa kwafwilishako abanenu. Tamufwile kusosa amuti, "Tapali ifyo naishiba, nangu ifyo ningacita." Abantu ukuti basange inshita yakulanda amafya yabo, nokubafwilishako. Kuti mwaba uwaishibikwa kabili uwa cindamishapo pantu Yesu afundile abantu ukutula uufwaisho kuba uwacila pali bonse abale abe umubomfi wa bantu. Bonse kuti twaba ababomfi. Lesa akamulanga ifya kucita. Nomba, ilipusho ni ili: Bushe tukacita ifyo akatupela?

3. AMAKA YAKWA LESA YAKALETA UBUKANKALA

Yona ali fye nga imwe na ine muli fyonse. Talefwayo kukonka amafunde yakwa Lesa. Ali no mwenso. Kabili apatile abena Ninife, lelo Lesa amutumine kuli aba bene abo ashalefwaya. Elyo Yona aile bashimikila pa bupingulo na pakonaulwa ukwali nokwisa. Aba bantu Yona tabatemenwe, kabili nangu abashimikile ifyo Lesa amwebele, Lesa amupatikishe fye. Elyo aile. Nomba, amaka yakwa Lesa eyashinine aba bantu, nabo e pakulomba ubwelelo kuli Lesa. Umusumba onse wapilibukila ku kukonka Lesa pantu Yona ashimikila na maka yakwa Lesa. Nga cakuti Lesa abomfesho umuntu wa lupato nga Yona, bushe teti asende ubupe bwenu nokwafwa abantu bambi? Bushe mulefwayo kuba uwacila pali bonse? Kanshi taleni mube umubomfi. Yesu atile taishile mukuti abantu balcumbombela, lelo mukuti akababombele. Ubucindami bwakwe bwacila pali bonse pantu atemenwe abantu bonse kabili alitufwilile. Bonse tufwayo kuba,

Ifilimo

Isambillilo

1. Ngo Mwina Kristu N'ani? 5
2. Bushe Umuntu Kuti Aba Shani Umwina Kristu? 8
3. Ukupepa Kwacine Kwaba Shani?12
4. Kuti Napyungila Shani Lesa?15
5. Ngo Lubembu Cinshi?18
6. N'ani Uwingaba Membala wa Cilonganino?22
7. N'ani Uwingaba Dikone?26
8. N'ani Uwingaba Umucemi wa Cilonganino?30
9. Bushe Umuntu Kuti Atendeka Shani Icilonganino? ...33
10. Mulandunshi Uo Ningalapeelamo Ica Bupe Icekumi?37
11. Kuti Nayakanya Shani Icitetekelo Candi?40
12. N'ani Uwacila Pali Bonse?44

Umwine e watile ukulanga ifya luse ku muntu umbi cimo cine nokulango luse kuli Lesa.

Uwalumbuka limbi teti eshibikwe sana sana nangu alicindama. Kuti aba uushakwata ifyuma. Limbi teti abe uwacenjela, lelo kuti aba uwabomfesho ifyo Lesa amupele mukwafwilishako ababiye. E waba cibusa wa bantu ababulwa, kabili ukoselesha abo abacushiwa. Imilimo yakwe kuti yaba iinono, lelo iyacindama. Pakuti mube umukankala, te fikankala fyeka mulingile ukucita. Akamulimo akanono akacitilwe mu kutemwa kacindamapo ukucila umulimo ukulu mu nkondo nangu mu kucimfyanya ku fya kubutuka. Muli 1 Korinti 13 emo tumfwa ukutula takuli ifyo twingacita ifingatemuna Lesa, afwayo kutula mulecita utu milimo utunono utwakwafwilisha abanensu. uwacindama alingile ukubomfya ifyo aba nafyo mukwafwa ababiye.

2. FYA BUPE NSHI MWABA NAFYO? 1 Korinti 12:4-21

Finshi ifyo Lesa amipela ifyo mwingabomfya pa kwafwa abantu? Nga mulefwayo ukuba uwacilapo mufwile ukubomfya ifyo Lesa amupela mukwafwa bantu banenu. Amalembu ya mwisambililo lya lelo yalumbwile ifintu ifingi ifyo Lesa atupela. Tuli nokusambilila pali fimo muli ifi.

Bushe kuti mwalanda kwi bumba lya bantu? Nalimo kuti mwalanda mu musango uusuma uwingalenga ukuti bacitepo cimo. Uwaba na maka ayacilapo alenga abantu bakonke ifyo alanda. Ubu e bupe ubwingacita ifisuma sana, kabili kuti bwaonaula. Nga cakuti Lesa alikupela amaka ya kulanda, lyena mulelanda ifyebo fyakwe. Kuti mwaleta abantu kuli Lesa kufyebo musosa. Umuce mi wa cilonganino, bapolitishani nangu fye kafundisha kuti bacita umulimo uukalamba kuli Lesa. Na limo kuti mwafunda. Bushe kuti mwalondolola ifyayafya mululimi ulwayanguka pakuti bonse bomfwe? Yesu ewali kafundisha uwapulamo pano isonde. Mukusosa kwakwe, abengi bafefwaisho kuti basambilile. Alebomfya amatontonkanyo yakwe mukulanga abantu ku cine. Ukufunda ifyebo fyakwa Lesa e mulimo uwa cindamisha sana sana. Pakuti mube kafundisha umusuma, mufwile ukutemwa nokwafwilishako abantu. Bushe muli kafundisha? Abantu abalwala e bakabilo muntu wa kubafwilishako. Balakabilo wakubaposhha. abasambi balecita ifisungusho fya kuposhha abalwele. Kuti mwaba uwingacita ifi fine, nangu uwingacilapo pantu kuti mwaba shing'anga wa mitima na matontonkanyo ya bantu. Limbi nalyo kuti mwaba no mutima

N'ANI UWACILA PALIBONSE?

AMALEMBO YAKUBELENGA: Yona 4:1-11, Mateo 25:31-40, 1 Abena Korinto 12:4-21.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Ne mfumu ikabaasuka aiti, ndemwebe cine cine, nati, apo ponse mwacitile umo wa muli aba bamunyinane, abacepesha, mwacitile ine."* Mateo 25:40.

Umufyashi wakwa Yakobo na Yohane adefwaya icifulo icisuma ica cila pali fyonse ukuti cingapelwa ku bana bakwe ifyo umufyashi onse umusuma acita. Muli Mateo 20, emo tumona ifyo uyu mufyashi alombele Yesu ukupela abana bakwe icifulo ica cindamisha. Abengi baletonkanya ukutula Yesu ali nokuleta ulukuta lwakwe nangu ubufumu bwakwe ubwaibela. Balesubila ukuti akesa fulula ubuteko bwa cina Roma nokuletapo ubuteko bupya ubwa baYuda. Uyu mufyashi adefwayo kuti abana bakwe bakapelwe ififulo ifya cindamisha muli ubu bufumu. Adefwayo kuti abana bakwe bakacindame. Ifi efyo abasambi abashele tabalefwaya, na limo nabo bene balefwaya ifi ififulo. Yesu abomfeshe aka kashita nokusambilisha isambilisho ilikankala. Atile, abafwayo kuba abakankala babale babe ababomfi! Uku ekwali ukulondolola ukupya pa lwakuba umukankala. Ici, na lelo line caba isambililo ilya cindamisha kuli ifwe pantu uuli onse kuti aba umukankala.

1. **TACIFWILE UKUBA ICINTU ICIKALAMBA:** Mateo 25:31-40

Tontonkanyeni pa muntu umucindami. Nga mwali nokulumbula abantu abacindami abengi, bali nokuba ni bani? Nalimo muletonkanya pali bapolitishani abaishibikwa sana sana, bakafundisha nangu ababutuko lubilo mukucimfyana. Aba ebo tutula balishibikiwa pantu balacite fintu bwino. Nalimo balalanda bwino bwino sana nangu balatungulula bwino. Bushe pakwishibikwa, umuntu alingile ukucita ifintu ifikulu sana sana? Ifi tefisosa Baibele. Mu menso yakwa Lesa, abo tutula balishibikwa sana, tababa abacindama. Muli Mateo 25 emwaba ifyatembwa pa fikesa citika pa bushiku bwakupingula. Bushe balyafwileko munyinabo ifyo alwele? Nangu ifyo ali ne nsala, ali mu cifungo nangu umweni? Utumilimo twamusango yu tunono tunono felo e tumoneka utwacindamisha ku cinso cakwa Lesa.

NGO MWINA KRISTU N'ANI?

AMALEMBO YAKUBELENGA: Yohane 3:1-21

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Pantu Lesa atemenwe aba pano isonde ukutemwa ukwa kuti apele umwana wakwe uwafyalwa eka, ukuti onse uumuetekela eonaika, lelo abe no mweo wa muryagyaya."* Yohane 3:16

Ngo mwina Kristu n'ani? Bushe muletonkanya ukuti mwalishiba ubwasuko? Nga tamwaishiba, ici citabo calembwa mu kumwafwilishako. Muli ici citabo e mo tuli nokweshu ukwasuka amepusho ayo mwipusha pa mweo wa bwina Kristu.

UWACETEKELA MULI KRISTU

Ica ntanshi, umwina Kristu ni uyo uwacetekela muli Kristu. Ici cilolele mukutula alishiba uo Kristu Yesu aba, kabili alisuminisha ukuti Yesu e Mupusushi wakwe. Kuti mwaipusha amuti, "Loleleni! Ngo 'yu Yesu nani?" Tusambilila pali Yesu mu Baibele. Baibele ilatulondolwela pali Lesa na pa kutemwa kwakwa Lesa ukwe sonde lyonse ili. Lesa e wabumbile sonde na fyonse ifyabapo (ukutendeka 1:1), lelo talengele isonde pantu takwete imilimo yakucita imbi, alengele isonde ku kutemwa kwakwe ukuti ateyanye umo umuntunse alingile ukulaikala. Abikile noyo umuntu pano isonde ukuti aleikala bwino. Lesa adefwaisho kuti umuntu abe cibusa wakwe pantu Shikulu ali eka. Lelo umulwani wa fintu fyonse ifisuma, Satana, aletele ulubembu pa calo, elyo muntu asalilepo ulubembu ukucilo kusala Lesa wakwe. Ici ecalengele ukuti pakati kakwa Lesa no muntu pabe ukupatakana ukukulu nganshi, Lesa fye eka e wali nokubweshu bucibusa bwabo.

Umuntundu wa bena Israele, ulukuta lwa bantu abo tutula aba Yuda ilelo, elo Lesa aisokolweleko. Asalile Abrahamu (Ukutendeka 12:1), umufyashi wa baYuda, nokumupela amapalo. Ailelanda kuli Mose mu cimpusa icalapya nomulilo, lelo ukwabulo kuti conaika (Ukufuma 3), kabili ifyo papitile nshita, e o apele na mafunde ikumi (Ukufuma 20). Mufyalecitika fyonse mu luko lwa baYuda inshita yonse, Lesa alelanda ku bantu bakwe muli bakasesema, nokubateyanishisho kwisa kwakwa Yesu, Umwana wakwe, uwali nokwisakula ubwikatano bupya pali Lesa no muntu nakabili ukupitila mukutemwa ukwapulamo.

Yesu alitanikwe. Atanikwe pa lupanda mpake mfwa. Ali Umwana wakwa Lesa kabili tabembwikepo nangu panono. Nangu cibe'fi, ali ipele ukuti atanikiwe pa mulandu wa lubambu lwaba pano isonde. bonse. Nangu Lesa alitutemwa, alaba nobulanda pakumona fintu tubembuka. Icilambu ca lubambu nimfwa (Aba Roma 3:23). Lelo Lesa alitutemwishishe ica kutila atutumine Yesu, Umwana wakwe, mukutupususha. Nga twacetekela ukuti Yesu aishile mukutupususha, ngefyo Baibele yasosa, kabili twasumina ukupusushwa, Lesa tatumona nga babambu kabili iyo.

Lesa atupela, umu na umu, inshita yakwesho 'kuti tupalame kuli wene. Tulingile twaesha na maka ukucita ifyo aletfwaya. Tufwile twapokelela Yesu ngo Mupusushi wesu, pakucite 'fi elyo tukasanguka abena Kristu.

BUSHE CINSHI TUKABILA UKUPUSUSHIWA?

Ica kubalilapo, Lesa alatupususha pakuti tuleikala nankwe pe na pe. Ibukisheni ukutula Lesa abumbile umuntu ukuti abe cibusa wakwe. Lesa aba no mweo umuyayaya. Alitupususha ukuti nefwe tukalemupyangila ifyo tuli abomi pano isonde, nelyo tukaya ikala nankwe ku mulu umuyayaya, ici eciletuleta ku cikankala ica cibili pakwishibisha ifyo ukuba umwina Kristu kwaba.

YESU E SHIKULU

Tacilingile umuntu ukupelelafye pa ku pokelela Yesu ngo Mupusushi. Afwile acita Yesu ukuba Shikulu wa mweo wakwe. N'ani uutungululo mweo wenu? Bushe mwalishiba ukutula Baibele itila Yesu afwaya ukuba Imfumu ya mweo wenu? Nga mwakana ukupela umweo wenu kuli Kristu pakuti abe Imfumu muli imwe, lyena Satana takapose ne nshita ukwingila mu mutima wenu nokube ntungulushi yenu. Yesu eka ewingasende membu shenu. Lelo teti acite 'fi ukwabulo kumusuminisha. Nga cakutula Yesu e Mupusushi wenu, lelo te Shikulu (mfumu) wa mweo wenu, lyena amapalo aengi ayo Lesa amilaya, tayaba ne mwe.

1. Alaya ukuba na ifwe lyonse fye. Nomba nga Satana acili aletungulula mweo wenu, teti tumfwe kufyo Lesa alanda kuli fwe.
2. Alitulaya umutende mu myeo yesu, lelo teti umutende wise mu mweo wa muntu umulj ulubumbu. Ulube'mbu no mutende teti fibe pamo.

Pakuti tupokelele amapalo yonse ayo Lesa atulaya, tufwile twacita Yesu ukuba Shikulu wesu. Mu fisambililo fileisa emo tuli

bwapelwa mu musango uwaibela. Ubu bwafwilisho kuti bwa mitungulula, lelo mulingile mwaposa amano pali Lesa ukuti amitungulule. Ica kubalilapo, mwishibeni mu mitima yenu nga Shikulu kabili Umupusushi wenu. Fwayeni pakuti musange ubunte bwenu. Nelyo twaba abaibela umu umu, twaba umu muli Kristu. Ifwe bonse kuti twaita abanensu ukwisa kuli Yesu mukuimwena.

imyeo yesu yapelwa kuli Lesa, kulabako inshita ilyo tukabilo kuti Lesa alandile muli ifwe ifyebo fyakwe ifya bulungami.

B. Ilyo mwaba ne nshita ya kushimikilako abantu bambi pa citetekelo cenu mashiwi muli Yohane yalatweba ifyo umuntu umo aosele. "Natanaele atile kuli wene, 'Bushe cisuma nshi icingafuma mu mushi wa Nasarete?' Filipi atile kuli wene, 'isa umone!'"

Filipi akumenye Yesu, kabili Yesu amwebele ukuti amukonke. Pakubala, Filipi ailebutukila kuli Natanaele nokumwebo kutila asangile Mesia, uwalilwe ukulubula bantu. Aba Yuda balelelela ukwisa kwakwa Mesia pa myaka ingi. Natanaele e kwipusha Filipi nga cakuti kwaliko icisuma icali nokufuma mu mushi wa Nasareti. Filipi amwebele ukuti aye aimwene umwine.

Ifyo Shikulu Yesu apilibula kuli ifwe, e bunte bwacila na pa mafunde ya mipepele yonse iyo tukonka mu filonganino fyesu. Ifyo mwaba e fya cindamishapo. Icabipishapo mu bunte, kukwata ifikansa fya fye. Ifi fikansa filonaula ukutemwa kuntu twakwata pa bantu banensu. Umulimo wesu wakupela abantu imbila nsuma. Ukucetekela nangu ukukana cetekela e mulimo wa kwa komfwa. Takuli uwinga temwa ukupita umo wapita. Kuti walondolola ifyo wapitamo ukubomfya amaka yakwa Lesa ku mubiyo, nefyo ubwina Kristu bupilibula. Ilyo ulelanda, Lesa akatungulule fyebo fyenu nokubombo mulimbo usuma mu mutima wakwa komfwa. Nga mwapelo bunte nokutemwa, tamwakabe mweka. Lesa akaba na imwe.

Ilyo umweo no bunte bwenu mubutungulushi bwakwa Lesa fyaisule cibi ca mutima wa muntu, amabeshi fye ayanono aya muli Baibele e yengamupelo lubuto lwa kumuleta kuli Kristu. Moneni aya mabeshi yamo pesamba ayo mwingabomfya palwe pusukilo ilyo Lesa atupela:

Abena Roma 3:23 Abantu bonse balibembuka, kabili bonse tukabila ukwafwilishiwa. Yohane 4:16 Yesu enshila yakuli Lesa. Abena Roma 10:13 Yesu aishile mukupususha bantu bonse. Abena Roma 6:23 Ipusukilo cabupe fye. Pakucikwata, mufwile mwa cipokelela fye na maboko yabili.

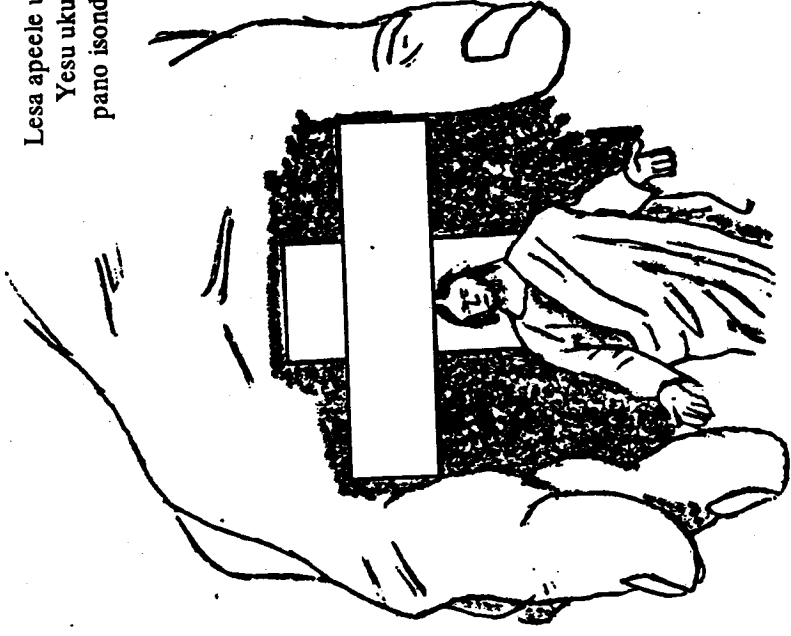
Tusanga ipusukilo mukuba ne cisumino. Icisumino naco cifuma mukucetekela. Teti mushinikishe, lelo kuti mwacetekela.

Aya mabeshi te mpela ya ayo ayabomfiwa. Kabili ishi te nshila twingabomfya sheka. Kuti mwapelo bunte bwenu mwe bene ubwaibela. Apo abantu bonse baba abaibela, no bunte bwine kuti

nokusambilila inshila shisano isho twingalengelamq-ukuti Yesu abe Shikulu wesu. Nefi fintu fyaba ni 'fi: Ukubombela Lesa ukupitila mukusambilile fintu ifingi pali wene, ukumubombela mukuba aba batishiwa; ukubombela Lesa ukupitila mukuilunda ku mpendwa ya cilonganino; ukubombela Lesa ukupitila mukwakanyako abanensu icitetekelo cesu, na mukwakanyako ifyo twakwata ku banensu. Muli ifi fyonse nga twabombela Lesa mu kutemwa, lyena kuti twatila cine cine twacita Yesu ukuba Shikulu wa mweo wesu.

Aya mashiwi e yatupelelo bwasuko bwesu ubwa kubalilapo ku lipusho lya kutila "Ngo mwina Kristu n'ani?" onse umwaume nangu umwanakashi, umulumendo no mukashana, uwapokelela Yesu Kristu ngo Mupusushi kabili nga Shikulu wakwe, e mwina Kristu.

Lesa apeele umwana wakwe,
Yesu ukutila, muli wene aba
pano isonde bakapusushiwe.

BUSHE UMUNTU KUTI ABA SHANI UMWINA KRISTU?

AMALEMBO YA KUBELENGA: Abena Roma 10

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Pantu ukapusuka nga walumbula ku kanwa kobe, auti, Kristu e Shikulu, kabili watetekela mu mtima obe, auti, Lesa amubushishe ku baafwa.”* Abena Roma 10:9

Mwisambiliilo lyapita twalanshenye pa lipusho lya kutila, “Ngo mwina Kristu n’ani?” Muli ili sambiliilo tuli nokusambilila pa lipusho lya kutila, “Bushe umuntu kuti aba shani umwina Kristu?” Ukulingana nefyo twasocele kale, umuntu kuti aba umwina Kristu ilyo apokelela Yesu ngo Mupusushi wakwe. Bushe cilolele mwi? **YESU ALATUPUSUSHA**

Kwaliko umulimi umo uwali ne mpanga iikulu. Ubushiku bumo asakamene nganshi. Abantu baleisa mwibala na mu mpanga ine iyi mukuteme nkuni. Aesesho ukubomfye nshila shonse ukuti e ngabalesha. Akulile ilinga ukushinguluke mpanga yakwe. Kabili abikileko na bamalonda. Ifi fyonse fyafililwe ukubalesha. Ubushiku bumo ilyo alelunga ne fibusa fyakwe, atontokanye ukuti ateye iciliba. Aimbile cilindi icitali, afimbapo ne fyani, abikapo no tumui pakuti pabe nga pashali nelyo kamo. Elyo aiswile ne fibi fya kwilinga nokufumyako bamalonda pakuti balolele nokumona ifyali nokucitika. Awe bwangu bwangu kwaise bumba lya banakashi mukwibe nkuni. Ilyo balongenye ifi finga fya nkuni ifikulu, batampako ukubwelelamo, lelo baponene mu cilindi, abekata. Umwine wa mpanga e pakubula intambo ya kubafwa ukuti bafume mu cilindi nangu mu bucinga. Aumfwile kuntu balepunda. Elyo atile kuli balya banakashi, “Nalefwaya fye ukuti micenjeshe!” Mwisakamana pafyo na mikanda. Nomba nalaikisha iyi ntambo mu bucinga muntu muli, elyo nakulamifumyamo umo umo. Lelo teti mifumishe kumo ne nkuni isho mwibile. Shena shili nokushala. Atendeke nokubafumya umo umo, lelo umo e wakene ukufumamo ukwabule nkuni shakwe. Ukushala mu cilindi tacali no kumwafwa nelyo panono, kabili ali nokufwa ku nsala, nangu eflyo asalile ukucita.

mufwile mwaleta uyu munenu kuli Lesa pantu nimwe mwamwishibisha.

Pakulekelelesha, twapelwa icilayo muli Baibele ine. Shikulu alefwayo kuti tusabankanye imbila yakwa Yesu na pafyo apele umweo wakwe pali ifwe uko konse kuntu twingaya. Tulingile twabasambilisha, nokubalengo kuba abasambi nokubalanga amafunde yakwa Lesa. Nga mwalishiba ukuti Yesu e Mupusushi wenu, lyena mwaba no muimo wa kushimikile shina lyakwe kuli bonse. Nga twaishiba Yesu, lyena tukamutwala na ku banensu ukwabulo ukutwishika. Ukuba inte yakwa Kristu caba ica bupe ica cindamisha ukucila nokuba umuimo wesu. Kabili te mulimo weka, e nsansa shesu. Tontokanyeni pafilengo kuti tuleakanyako abanensu icitetekelo cesu. Bombeni ne pépo nokusambilila Baibele. Ilyo mwaishiba “ifilenga” ukuti muleakanyako ifyebo fyakwa Yesu ku bantu bonse, lyena mukeshiba “Ifyo mwingabomba” uyu mulimo wa kuba inte.

2. BUSHE TUPELA SHANI UBUNTE?

A. Nga mwalishibo kuti Yesu e Mupusushi wenu, lyena mukaba inte yakwe. Tacilole mukuti mukasala ukupela ubunte nangu iyo. Umweo wenu onse bunte pali Yesu. Ifyebo fyesu fyonse tafyakabe nangu cimo nga cakutila twafilwo kulanga abantu kuli Lesa. Insosele imo itila, “Nshakomfwe ifyo musosa pantu ifyo mucita, filapange congo.” Kwabako ulushimi lwa pa bantu babili, umukalamba no mwaice, abaile ku kupepa mu musumba. Baposele inshita itali ukwendauka fye mu musumba baleshita fye uto balefwaya. Icingulo, umulumendo, e pakwipusha umukalamba nga cakuti bali nokutendeka ukupelo bunte. Umukalamba amuloleksha, aseka nokumweba ukutila, ifi eflyo twaciba tulecita umo twacilaendauka, we mulumendo we! Ilyo ubutemwe bwesu bwamoneka ku bantu bonse ubo twakwata ukufuma kuli Lesa, lyena bakatmfwa. Calyanguka ku muntu ukwishiba ukuti Lesa ali mutemwa kabili alamusakamana, nga cakuti umwina Kristu e wabalilapo ukumulango kutemwa no kumusakama. Bushe umweo wenu ulaleta abena mupalamana kuli Lesa? Yesu fye nga aba Shikulu wa myeo yesu elyo abanensu nabo bakamona ifyo Lesa awama ukupitila muli ifwe. Nga cakuti imyeo yesu yapelwa kuli wene na ku butungulushi bwakwe, ubunte bwesu bukomfwikapo ukucila ne fyebo ifyo twingalanda ne shiwi lya pa mulu, nangu twabilikisha ukufuma bwino imyeo yesu pakuti ibe ubunte ukulanga fye ifyo Lesa aba. Nomba, nangu

KUTI NAYAKANYA SHANI ICITETEKELO CANDI?

AMALEMBO YA KUBELENGA: Yohane 1:41-46, Esaya 55:10-11, Mateo 28:19-20

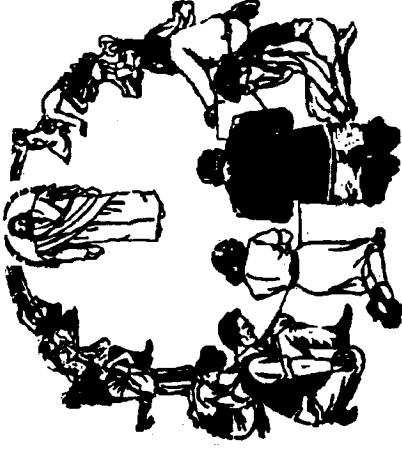
ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Efyo cikabe cebo candi icifuma mu kanwa kandi: tacakabwelele ibusha kuli ine, kano cacite co natemwa, no kushuka muli ico nactumina."* Esaya 55:11

Limo, amashiwi tusosa kuti yaba na maka sana sana. Umuntu uulanda bwino bwino aba na maka sana sana. Nga cakuti mukulanda kwakwe kuti alenga abantu abaleumfwa ukutontankanya nokucita fintu asosa, umuntu wa musango yu, e waba na maka. Ifyo tulanda e filondolwela abantu ifyo twaba. Tuleshiba fintu umuntu aba ukupitila mufyo asosa. Ifyebo mubomfya fikankala. Kuti fyayalula bantu. E ico, na fyonse ifyo Lesa alanda fyaba na maka sana sana ukucila pali fyonse. Limo limo ifyebo fyesu filapela, lelo Lesa alitulaya ukuti Icebo cakwe lyonse cikacimfya. Icishininkisho ukuti tukacimfya mu buntu bwesu cilabushiku, cakutula amaka yakwa Lesa nokwishibisha, fyaba nefwe.

1. ICILENGANGA UKUTI TULEPELO BUNTE

Mateo 28:19-20

Nga cakuti Lesa aba na maka ayapulamo, cinshi ico atupelelo mutimo wakupelo bunte pali wene? Bushe teti cibe bwino ukupusushako fye abo atemwa? Bushe teti canguke ukuti atume icipapusho icingalenga ukuti bonse bamupokelele nga Lesa wabo? Pakwishiba ico tupelelo bunte, ku bashilapusuka, tulingile twaishiba ifya kwasuka aya mepusho. Ukutampila fye pa kutendeka, Lesa abomfya abantu abafye ukucita umulimo wakwe. Alafwayo kuti cila muntu muli ifwe bonse asambilile ifya kumubombela nefya kubombelo muntu munensu. Nangu twaba ababembu, Lesa afwayo kuti tube aba kumwafwilishako. Alafwayo kutusambilisha ifyo twingamwishiba mu milimo. Pa nshita imo, Yesu atile, aishile mukupyungila bantu, te mukutula abantu bamupyungile. Lesa nao alishiba abantu pantu e Kabumba wesu. Ilyo icibusa wenu amwebako fimo, mulacetekela. Teti mucetekele ifyo umweni nangu umuntu mushaishiba amweba. Lesa alafwayo kutubomfya ukuti tuye kuli abo abantu twaishiba. Lesa kuti aba uushaishibikwa ku munenu. Ninwe

Yesu apususha abatu ba nko shonse.

Bushe ulu lushimi lulelanda finshi pali Yesu? Lulelanda pali ifi: Caba kwati aba pano isonde bonse baponene mu bucinga. Ubu bucinga bwa lubembu, kabili ne myeo yesu iya lubembu yaba nge fifinga fya nkuni shakwiba. Yesu aba ngo muntu uuli ne ntambo iya kutwafwilishako ukuti tupusuke. Pakuti atupusushe, tulingile twaposa imyeo yesu iya lubembu nokwikata ku ntambo, nokumulimba ukuti atufumyemo.

YESU KUTI APUSUSHA FYE UULI ONSE

Pano isonde tapaba uwa cilamo ukubembukisha untu Yesu engafilwa ukupususha. Nangu icilindi ca lubembu lwesu cingalepesha kuli umo umo muli ifwe, nga cakutula cine cine twaba no bulanda pa lubembu lwesu kuli Lesa pakutoba 'mafunde yakwe, elyo twafwaisho kupusushiwa, Yesu eka kuti atupususha. Aba na maka yonse. Kuti mwapapa, ifyo Yesu umuntu umo e ngapususha 'bantu bonse mukupitila mu mfwa yakwe. Ibukisheni ifyo Baibele itila, umuntu onse mubembu. Nga Yesu apususha shami? Yesu tali umuntu wafye. Yesu fye e wali umuntu wabulo lubembu pano calo. Umweo wakwe wali uwalondoloka bwino bwino, uwa bulungami. Kabili ibukisheni ukutula Yesu e wali mwana Lesa. Lesa atemwishishe aba pano isonde ukutemwa ukwa kuti atumine mwano ukwisa ikala pano calo mu buntunse. E ico, Yesu ali Lesa kabili umuntu ilyo aikele pano isonde. Yesu ali ipele ukufwila aba pano isonde bonse pa mulandu wa lubembu lwabo nge mpanga ye lambo. Eco twamutemenwa sana pantu alitufwilile.

YESU ABELE NO MWEO NAKABILI

Ilyo abasambi bailebika Yesu mu nshishi, panuma ya kutanikwa kwakwe, baishibe ukuti alifwile; kabili bali nobulanda sana sana. Elenganyeni fintu basungwike ilyo baumfwile ukuti Yesu wa mweo panuma yakulala mu nshishi inshiku shitatu. Mwamona, imfwa e cilambu ca lubembu. Lesa tabembuka, e ico, tafwaya ulubembu nangu fye panono! Na Yesu wine tafwayo lubembu, lelo lintu apokelele ulubembu lwesu no kulusenda pa kubeya kwakwe, Yesu alingile ukufwa. Nelyo cali ifyo, Yesu ali Lesa, kabili ulubembu talwali nokutwalilila ukumusunga pe na pe mu nshishi. Tutila aimine pa bafwa. Aishileba no mweo nakabili, kabili nelyo ifi fyaचितike imyaka amakana yabili ukufuma lelo ukubwelele numa, Yesu ali uwa mweo na lelo, aba uwaiteyanya ukwelele ukufuma ku lubembu lwa onse uulefwaya. Yesu nga akubelelo luse ku lubembu lobe, imfwa nayo ine teti itusunge. Tuli nokufwa, ifyo afwile, ne 'fwe bene tukaba no mweo ifyo na o ali no mweo.

-----Ica ntanshi tufwile twamulomba ukuti atupusushu. Na nomba line twaba mu cilindi ca lubembu, kabili, tufwile twatila kuli wene mwi pepo, "Mwe Yesu, njafweni!" Na nomba line alololela ukutita atwafwe. Ilyo twalomba ubwafwilisho kuli wene, tulingile twamucetekela pantu e waba na maka yakutupususha. Te camano ukucetekela intambo, elyo mwasula uwamiposela intambo ine, kabili mwakana nokwikatako.

Nga tamulati mupokelele Yesu Kristu ukuba Shikulu wenu, nomba, e nshita ilingile ukumupokelela. Nga mwacetekela ukuti Yesu e wingamupususha, kabili mulafwaisho kupusuka, kontamikeni umutwe wenu mupepe ukutita; "mwe Yesu, nalishobo kutita ndi mubembu. Ndi nobulanda pakutoba mafunde yenu mu myaka iyapita. Napapata, njeleleniko ku lubembu nacita lonse, kabili mpususheni. Ndecetekela ukuti mwapususha." Nga mwacetekela mu cine cine, ali nokucita fintu mwalomba.

Ilyo twafuma mu cilindi, tufwile twatotela kuli Lesa uwatupususha. Kuti twashininkisha ukutita ukupususha kwa kwa Lesa kuli ifwe kwa muyayaya. Nelyo twaelelwa ku membu shesu, tacilolele mukutita tuletwalilila ukulacite fintu ifibi. Uyo uucetekela Yesu mu mutima wakwe amulenga ukuba Shikulu wa mweo wakwe, te Mupusushi fye iyo.

ifyo cicita. Umweo wa muntu ukonke nshita iibomfiwa bwino bwino nangu muli bumbulwa mano. Bushe Lesa afwaya ukuti tumupele shani iyi nshita? Kwaba inshila ishingwi, Afwayo kuli tulebomfya nshita yesu mukupepa nokusambilila Baibebe. Kuti twapose nshita yesu na imbi mukusangwa mu cilonganino, kabili na mukushimikilako abanensu pali wene.

ICABUPE CA MATALANTA

Litalanta nshi lintu mwakwata?

Bushe kuli mwaimba? Uwamupele ishiwi lya kwimbilako ni Lesa. Bushe kuli mwalemba? Uwamupele amano ni Lesa. Muli fyonse ifyo mwingacita, mulaficita pantu Lesa ewamupele amaka. Ifyo mwingacita efyo tutila amatalanta. Amatalanta yonse yantu mwaba nayo yaba ifya bupe fintu Lesa amupela. Lesa afwayo kuli mulebomfya amatalanta yenu mukuleto lulumbi kuli wene. Bushe mubomfya shani ifi fyonse? Nga mwalishibako ukulisha akalimba, mulemulishisha. Muli fyonse ifyo mwakulacita, mulete ululumbi kuli Lesa, na o akamupela ipalo pali ifi fyonse.

aile ku ntanshi bailebika ntunyampuku tubili muli ilya mbale. Tayakumene nangu ni Ingwee! Lelo, Yesu atile, "cine cine, ndemweba nati, uyu mukamfwilwa umupina apela ifingi ukucila fintu abafyuma bapele. Pantu bena bapele ukufuma pa bwingi bwa fyuma fintu bakwete, lelo wene ukufuma mu bupina bwakwe apele fyonse ifyo akwete mu mweo wakwe" Marko 12:43-44. Nga cakuti uyu mwanakashi apele fyonse fintu ali nafyo, cine cine kuti twaesha ukupela icekumi pali fyonse ifyo twaba nafyo.

Icekumi e cipande ukufuma pa fya bupe fyonse ifyo Lesa atupela. Bushe ifi fya bupe fyaba ifya musango shani? Katufimone nokutontonkanya fintu fyaba cimo na cimo.

LESA

AMUPELE

INYANJE

IKUMI

UBUPE BWA NSHITA

Lesa alitupele nshita. Apo Lesa aba e Kabumba we sonde lyonse, nefwe e watumbibile. Kabili ne nshita ine, ni Lesa e waipangile. Ukwabula Lesa, teti kube akasuba ne calo cine teti cileshinguluka

AMUPELE INYANJE SHITATU
UKUTI ALYE.

ISHAKONKELEPO SHITATU AMUPELE
UKUTI ASHIBOMFYA PA KUKABILA
KWAKWE UKWANSHIKU NE NSHIKU

KABILI AMUPELE SHITATU KUKWAFWA
ABANA BAKWE NO LUPWA LWAKWE

KABILI AMUPELE INYANJE IMO
IYAKULEKESHA UKUTI ABWESHE
KULI LESA MUKULANGISHA UKUTASHA
KWAKWE PA NYANJE PABULA
ISHO AMUPELE

Ifi efyo umuntu e ngaba umwina Kristu. Bushe uli umwina Kristu? Nga tamulati mube umwina Kristu, tontonkanyeni pakuba umwina Kristu. Ibukisheni ukutilla mwaba umufungwa mu cilindi ca lubembu, kabili Yesu e uli fye na maka yakukufumyamo.

Ushe icisendo cobe elyo
natakufumyamo

BUSHE UKUPEPA KWACINE KWABA SHANI?

AMALEMBO YA KUBELENGA: Yohane 14:1-31

ICAKUSUNGA PAMUTIMA: “*Yesu atile kuli wene, Nine nshila ne cine no mweo: Takuli uwisa kuli tata, kano aishila muli ine.*”

Yohane 14:6

Twalelanshanya fye pa bwina Kristu kwati e mipepele yeka iyabako, ilyo kwaba na imbipo iingi sana. Nalimo mulefwayo kusosa amuti “Nga ba Muslimu?” Nangu amuti, “caba shani kuli tulesa twa bena Asia na tulesa twakale utwa bena africa?” Limbi kuti mwatila, “apo fye twaba na tulesa utwingi nganshi, calyafya ukwishiba imipepele ya cine.” Ifi tefyo cilingile ukuba. Baibele itila kuti twaishiba imipepele ya cine. Natusambilile pali cila mipepele twishibeko fimo-fimo.

TULESA TWAKALE

Kale sana, abena Africa bonse fye balepepa tulesa twabo, uto cila mutundu bakwete. Utu tulesa, ilingi line, twali ifilangililo fya maka yafyalengwa, ayapulamo. Kwali lesa wakubyata kwa nkuba, lesa wa mfula, lesa wa bulimi, nafimbipo. Imipepele ya musango yu ikuutwa “ukupepo tulubi ne filengwa” nangu, ifyo batila “Animism” mu cingeleshi. Utu etulesa utwalengelwe ku maboko ne minwe ya bantu pakuti balondolole bwino ifyo baletina. Umuntu alefwaya Lesa, lelo taishibe ifya kumusanga nefyo ali, ne shina lyakwe fintu lyaba, elyo utu tulesa utwali utwapusana pusana ukulingana no mutundu wa baletupepa, twapangilwe ku minwe ya bantu. Abantu bonse balefwaya fwaya Lesa, lelo tabaishibe ishina lyakwe nangu ifyo benga fika uko ali; e ico utu tulesa, nangu twapusene ukulingana ne mitundu ya bantu, twapangilwe. Bonse balefwaya ukwishiba Lesa wa cine. Umuntu aleesha esha ukuipalamika kuli Lesa.

IMPEPELE YA HINDUISM

Abena Asia abengi baba mu mipepele iitwa “abaHindu.” AbaHindu tabapepa Lesa wabo mu musango umo, baba ne mipepele iingi nganshi. Pamo nga mu Africa, ii mipepele yaikatana na cila mutundu nangu umusumba untu bekalamo. Abantu bamwene kwati iyi mipepele nelyo yali iingi, tayafikile pa bukulu balefwaisha. Ecalengele ukuti imipepele ishailulila

MULANDU NSHI NINGAPELELA ICEKUMI?

AMALEMBO YAKUBELENGA: Malaki 3:8-12, Mark 12-41-44.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “*Leteni ica pe kumi conse mu ng'anda ya cipao, ukuti mubemo ifya kulya mu ng'anda yandi, kabili shi mundabwile kuli ico, efo Yehoba wa milalo asosa; mumone nga nshakamwiswele ifipunda fya mu mulu, nokumipongowe palo.*” Malaki 3:10

Icakusunga pa mutima cilelanda pa “cekumi,” ukuti, icekumi cifwile ukupelwa kuli Shikulu, e mwine. Bushe “icekumi” e cinshi? Ili, e lipusho tuli nokulandapo muli ilisambililo.

ICEKUMI

Lesa afwaya ukuti ifwe tumubwekeshe icekumi pali fyonse ifyo atucitila. Katulondolole ifi fyonse mucilangililo. Akaice kamo kalefwayo kuyatambako ubunkolanya, elyo kalombe indalama shakuyalipila pakwingila mukutamba kuli wishi. Wishi epakukapela ulupiya 50 ngwee pakuti lumbi alilemo ifyo alefwaya, kabili akeeba ukutilla, “Wibukishe ukushako 5 ngwee iyakuti usunge. Pantu 5 ngwee eyo walalipila pa kuntumina lamya yakuti njise nkusende.” Wishi aya na motoka. Akaice kena kaposaille ndalama yonse mutwakulya twa fye mpaka shonse shapwa, elyo aibukisha ukuti nomba tapali iya kubomfya pakuti atume lamya kuli wishi. Atendeke ukulila mpaka wishi aisa mukumusenda. Ilyo aingile muli motoka, wishi atile, “Wamona? Ifi e ficitika nga taumfwile kufyo wiso alekweba.”

Nefwe bonse twapala aka kaice. Lesa alitupela ifya bupe ifisuma nganshi ifingi, lelo afwaya fye ukuti tumubweshe fye icekumi pali ifi fyonse. Lesa ewatupele golde na daimani, nomba tafwaya ukuti tumupele ifi fyuma fyesu pantu alishiba ukuti tuli nokumubweseshako fimo. Ni nshila yakwe pakuti tube nankwe mukumfwana. Kabili e pakumulanga ifyo tumwibukisha. Ngatwakana ukupele cekumi ninshi twalingana nakalya akaice akaposele ndalama wishi akapele mu mampulu yakako. Ukwabulo kucita ifyo Lesa atweba, cilalenga ubwafya pakulanda nankwe. Pamo nga bena Kristu, icekumi e cabupe ica cepesha ico tufwile ukupela Lesa nge cibweshu. Muli Marko 13:41-44, emo tusanga mukamfwilwa na kanyampuku apele. Yesu aikele mupepi na pali imbale umo balebika ifya bupe. Ilyo mukamfwilwa

mucanga teti ikose ilyo icipupu caisa, lelo ilya iyakulwa pa libwe yena teti iwe. Leken i cilongano cenu cikulwe pa libwe ilyakosa, pali Lesa wa pe na pe uushaluka. Atendeke icilonganino icasabankanishwa mwi sonde lyonse na basambi abampendwa fye iinono sana sana. Nga mwamusuminisha, finshi ali nokumicitila mu lukuta mwaikala?

4. IFYAKULANDAPO

Moneni ifintu na fimbi mu 'Milimo ya Batumwa ifyo icilonganino ca ntanshi cacitile, elyo mumone ifyo icilonganino cenu cingaficita.

baikumbinkanye nokucita imipepele imo iya Hinduism. Abantunse baleesha na maka ukuti bafike kuli Lesa, lelo tabaishibe ifya kufikako. Utu tulesa twabo twali utwasalanga mu mitundu. Abantu bafefwaisha Lesa wa cine, Lesa uwaba fye umo mpo.

ABAYUDA

Ubwafya bwali bwa kutila, umuntunse takwete maka yakufika kuli Lesa. Lesa eka ewali nokwisa ku muntu nokutulanga ifyo aba. Ifi efyo Lesa acitile ku ba Yuda. Aba Yuda betwa ukuti, "abasalwa" pantu Lesa asalile ukuisokolola kuli bonse aba pano isonde ukupitila mu lukuta lwa ba Yuda bene. Pakubala, Lesa aisokolwele kuba pano isonde ukupitila muli Abrahamu, elyo aishile isokolwela mu mafunde yakwa Mose, kabili nga Lesa uwali nokuisokolola ku bantu ubushiku bumo ukupitila mukutumo Mwana wakwe.

No 'yu mwana ali ni Yesu Kristu. Aba Yuda abengi tabaishibe ukuti Yesu e wali mwana Lesa, eco bakanine no kumupokelela ukuba Mesia untu Lesa abalaile. Aba Yuda abengi na nomba line bacili balelelela ukubwela kwakwa Mesia uo Lesa abalaile. Nelyo cibe fyo, kwaliko aba Yuda aba mucetekele, kabili ebasangile ukuti Yesu Kristu e wali Mesia untu Lesa alaile ukwisa pusushishamo aba pano isonde bonse, abakamucetekela. Mu mipepele yesu yonse, fwe ba pano isonde tulesha na maka ukufika kuli Lesa, nomba, muli Kristu Yesu emo Lesa afikila kuli ifwe. Ilyo tupokelela Yesu ngo Mupususshi kabili nga Shikulu wesu, elyo tupita pa cicingilila imipepele yonse iyifwaisha na maka ukufika kuli Lesa ukwabula kuti bacimfye.

ISLAMU

Kwaba na bambi abashili ba Yuda abashasumina ukutula Yesu Mwana wakwa Lesa. Umo pali aba ali ni Muhammed. Ewatendeke ukupepa kwa bona Islam nangu ba Muslim. Aba bantu bapepa Lesa shifwe untu bonse bacindika, kabili batila Yesu ali umo pali bakasesema abacilapo. Baba bakapepa sana sana kabili abaipelesha. Balacita fyonse ifyalembwa muli capita uutanda pa "Kupyungila Lesa." Ukucite fintu ifisuma nge kupususha bantu, abena Islamu nga balipuswike fye bonse. Lelo ukucite fisuma tekuti kutupusushe. Icitetekelo muli Yesu Kristu ceka fye ecinga mipususha. Abena Islamu nangu ba Muslimu tabacetekela ukutula Yesu Kristu e mwana wakwa Lesa. Nga

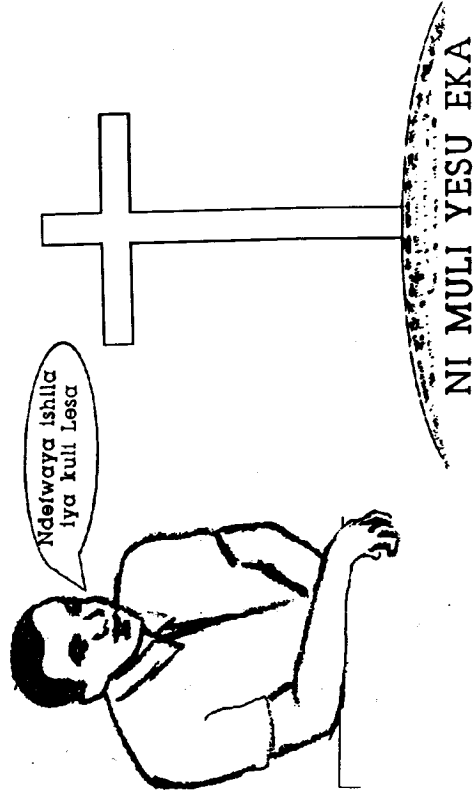
tabasumino kutila e Mupusushi wabo kuti abapususha shani? Ubwasuko bwa kutila teti abapusushe, kano fye bamucetekela.

IMPEPELE IMBI

Kwaba imipepele imbi iyasha ukuleta imipepele iyashala yonse ca pamo pakuti bapange ibumba ilya mipepele yonse iikulu muli aba bonse twalumbula. Ifi efyo abaHindu bacitile. Nomba, mipepele nshi iyalungama? Natumone kuli ba Bahai. Bena bacetekela ukutula, mukupepa konse mwaba icine. Pakuti bafwaye icine muli cila mipepele, balalufya ne cine ca bwina Kristu.

UKUPEPA KWA CINE

Lesa eka fye e wingalenga ukuti kube ukupepa kwa cine. Umuntu nse tekuti acite ica musango 'yu. Ubwina Kristu ekupepa kuntu Lesa atupela ukwa cine. Kuti twapusushiwa ukufuma ku membu shesu ilyo fye twacetekela muli Yesu Kristu. Ifi efyo Lesa ateyenye. Aloseshe mukutula, ubwina Kristu bweka bube e kupepa kwa cine. Efyo na Yesu asosele aya mashiwi, "Nine nshila, ne cine no mweo; takuli uwisa kuli Tata kano aishila muli ine" (Yohane 14:6).

ifipuna mu ng'anda ya mapepo, nabo bene bakeshiba ifyo mutontonkanya. Umwina Kristu uutungululwa na Lesa akasanga inshila ishing'ishakulondola ku babiye pa cilonganino cakwe. Leken Lesa asabankanye ili Lyashi ukupitula muli imwe.

3. BUSHE ICILONGANINO CENU CIKABA SHANI? Amalumbo 55:4

Nga cakutula abantu besa ku cilonganino cenu pantu balamona fintu mubasakamana, lyena kuwama kwa cilonganino ku kababwasha. Mu citabo ca Amalumbo tumfwa ukutula icilonganino e cifulo ico umuntu engasangilamo isenge ilya maka, ilisuma. Nga cakuti mwaiile mu cilonganino umo abantu bashalemisansamusha, nokumiposha nakalya, bushe kuti mwabwelelako nakabili? Nga cakutula icilonganino caisulamo no kutemwa kwakwa Kristu, onse akomfwa bwino ukusangwako. Icilonganino icipya tacifwile ukuba nge ncende ya kuloseshamo ukwabule nsansa. Icilonganino cakwa Kristu ica cine cilingile ukuba icifulo ca nsansa sha cine. Yesu atile itempele ilya mu Yerusalemu lyali ing'anda ya mapepo. Icilonganino cipya cifwile caba ifi fine, icifulo ico abantu bapalamamo kuli Lesa, ukuba baishiba ukuti Lesa ecibusa wabo uwa cine. Pali ici cilonganino, pafwile ukuba kwati Lesa epo aikala kabili epo abika no butungulushi. Abasambi balepepa ca pamo lintu Mupashi wa Mushilo aishile kuli bene. Landeni kuli Yehoba ilingi pali ili bumba lya bantu abacetekela abapya. Lombeni ukuti alebatungulula no kubapela amaka.

Citeni icilonganino cibe e ncende ya kwikataninamo. Abantu abapya abesa ku mapepo bapeleni ifya kucita. Bepusheni nga cakuti bengamwafwako ukupepa, ukusambilisha, ukuteyanya imilimo ya cilonganino nangu ukushimikilako abanabo ifyo Kristu abacitila. Abantu balafwayo kwafwilisha. Basuminisheni nokubalengo kwishiba ukutula nabapokelelwa. Citeni icilonganino cenu cibe icifulo ca butemwe bwakwa Lesa ukupitula mukuba ne senge, mu mapepo na mukusansamukila ca pamo. Ubutemwe ebo Yesu aishile tupela. Nao afwaya ifilonganino fyakwe ukupela bantu bonse ubu butemwe. Pakuti mubombe bwino, tamufwile ukucisangula kwati cenu. Cilekeni cibe icilonganino cakwa Lesa. cibe icakulwa pa libwe ilyakosa ilya kutemwa kwakwa Lesa. Kukabe nshita sha maafya, pantu Satana akaliwisha icilonganino cakwa Kristu na maka yakwe. Apo tuli abantunse, kuti kwaba ukutalikana. Nomba, amaka yakwa Lesa yakaba nefwe inshita yonse. Yesu atile ing'anda iyakulwa pa

Yesu ali pano isonde. Balelelela amaka yakwe. Ilyo bapokelele amaka ukufuma kuli Kristu, elyo baile mukushimikile Cebo cakwe na mukupyunge milimo. Bali ngo muntu uwalefwayo kubalilapo ukwishibo mutengo wakukule ng'anda, elyo nomba inshita ya kubombo mulimo yafikile. Tusubile ukuti Lesa akatupeja amaka nokutubomfya pakuti tukule icilonganino cakwe. Mu maka yakwe muli ifwe emo cingacitilwa. Kanshi natutile nalimo Lesa ali mutuma ukuya ku ncende imo ku kumupyungila. Bushe kuti mwacita shani?

Ifilonganino fya kubalilapo fya yambile mu mayanda ya bantu fye. Mu nshita yakwima kwakwa Yesu elyo impendwa yabalefwayo kukonka Yesu yalundulwike sana sana. Paulo alembele bakalata kuli ifi filonganino fimo fimo. Inshita ne nshita alelanda pa filonganino fine fine mu ng'anda ya onse uwamupokelele. Ifilonganino fyatendeke mu mayanda ya bantu pantu abalefwayo konaula abena Kristu balefilwa ukwishiba uko balelonganina. Efyo cawamine ukubomfya amayanda ya bantu. Na lelo line ifilonganino efyo fitendeka ifi fine. Amasambililo ya Baibele aya pa mulungu kuti yalecitwa mu ng'anda iyasalwa muli uyu wine musango. Kutu mwalomba abena mupalamano ukwisa uko mulongana mu kusambilila Baibele. Mu nshita sha musango yu, calyanguka ukwishibisha ifishinka pa kutemwa kwakwa Lesa. Teti cipose nshita ukukwata abantu abantu abengi pa ng'anda mulonganinapo. Nomba nga cabe ifi, elyo mwingafwaye ncende iyi kalamba. Nalimo, ibumba teti litontonkanye ukukula ing'anda ya kulonganinamo iyikalamba pali iyi nshita, lelo kuti kwaba incende shimbi isha kubomfya. Kutu mulefwayo kubomfya ifikulwa ifishibomfiwa pa mulungu nangu ilyo mulongana, pamo ngo musambilila abaice nafimbipo. Mulifi nafyo, Lesa ewingamilanga inshila. Mufwile mwasabankanya imbila ya mipepele yenu pakuti mubombe bwino. Abantu balingile ukwishiba ukutula icilonganino eko caba. Inshila na imbi iyawamisha, kutandalila bantu mu mayanda yabo. Kutu mwakoselesha umunenu ukuti afwaishe ukusumina muli Kristu ukupitila mu kumushimikilo bunte pa mweo wenu nangu pafyo Yesu acitila abamucetekela. Limbi kuti mwabomfya amapepala ye lyashi aya calo nangu ututabo utwalembwamo ifyebo fyakwa Lesa pakuti mulete abengi kuli Kristu, na ku cilonganino cenu. Ilyo abantu beshiba ukutula mulabasakamana, kabili mulafwaya ukubafwilishako, nabo bakafwaisho kubombela ca pamo na imwe. Nga mubamona kwati fye bantu abalingile ukwisusha

BUSHE KUTINA PYUNGILA SHANI.LESA?

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “E ico na Lesa amusansabike, no kumupeele shina ilyacila amashina yonse; ukuti kwishina lyakwa Yesu ikufi lyonse likafukame, ilya mu mulu ne lya pano nse ne lya pa nshi ya calo, no lulimi lonse lukasose, ukuti, Yesu e Kristu e Shikulu, kube-ubukata kuli Lesa shifwe.” Abena Filipi 2:9-11

Panuma yakuba umwina Kristu, tulakabila ukupyungila Lesa. Bonse tulapyungila Lesa ilyo tucita Yesu ukuba Shikulu wesu, ukukonka ifyo icakusunga pa mutima cisosele. “Shikulu” e umo uwaba imfumu nangu uwa maka ya bufumu. Ilyo twatila Yesu e Shikulu wesu, cilepilibulo kutila nomba, Yesu e ukalatutungulula mufyo tukalacita. Tucita shani ica musango 'yu? Kwaba inshila shisano ishakupyungilamo Lesa.

BOMBELENI LESA UKUPITILA MUKUSAMBILILA PALI WENE

Nga mwalikwata icibusa, mulingile ukusambilile fintu ifingi pafyo aba. Kutu mwafwaisho kwishiba ishina lyakwa, uko ekala, ulupwa lwa ng'anda yakwe nafimbipo ifingamwafwilishako ukwishibisha fintu aba nefyo ubwafya aba nabo buli. Panshita imo ine, mulafwayo kumulondolwela bwino bwino ifyo mwaba. Ici, e cimo pa fisuma fyonse ifisangwa mukuba ne fibusa. Lesa alafwaya ukuba cibusa wesu. Alishiba ifingi pa fintu twaba, lelo afwaisha ukuti ifwe twishibishe ifingi pali wene. Kwaba inshila ishingishakwishibilamo ifingi pali Lesa. Inshila yawamisha shonse, yaba ya kusambilila Baibele. Baibele Cebo cakwa Lesa; emo Lesa alandila kuli ifwe. Ilyo twabelenga Baibele tukutika ku kulanda kwakwa Lesa. Ipepo e nshila na imbi iyakwishibilamo ifingi pali Lesa.

Tulalanda na Lesa mwi pepo. Ukusambilila Baibele ne pepo e fiba iliyashi lyakwa Lesa na ifwe. Takwaba inshita iyacila pakusambilila ifingi pa mubiyo ukupitila mukulande lyashi nankwe. Limbi nalyo, kuti twaishibishe 'fyo icibusa cesu caba ukupitila mukulande lyanshi na banensu bambi. Kutu twakumana na banensu abengi ababa abantu bakwa Lesa nokubepusha ifyo baishiba pali wene. Kabili kuti twaishibe fingi pali Lesa ukupitila mukwipusha abena Kristu banensu. Lelo mwibukishe ukutula, limo limo abantu tabalanda ifya cine pa fibusa fyesu. Umo kuti

akwebako fimo ifya fulungana pa muntu waishiba. Ica musango 'yu ilyo cacitika, mulingile mwaya kuli cibusa wenu bwangu bwangu nokulanda nankwe pali ifi fintu ifyo mwaumfwa kuli umbi. Na kuli Lesa cimo cine. Nga cakutula umo amwebako fimo pali Lesa ifya kufulungana, kabiyeni kuli Lesa nokumwipusha ifishinka.

BOMBELENI LESA UKUPITILA MUKUBATISHIWA

Yesu bamubatishe mu cimana ca Yordani. Acitile ici pakuti apele icilangililo kuli bonse abali nokumukonka. Mu Imilimo ya Batumwa 8, ilyo umwina Etiopia, uo Filipi ashimikile pali Yesu afwaile ukuti abatishiwe, ici cali cilangililo kuli bonse ukutula, nomba alefwayo kuba umwina Kristu, nangu kakonka wakwa Yesu. Ulubatishe teti lukupusushe. Yesu e wingakupususha. Ulubatishe lwaba fye akeshibilo ku bantu pafya citika mu mutima wenu; ukutula Yesu alisamfya umutima wenu onse nokufumyamoma ifya lubembu.

BOMBELENI LESA UKUPITILA MUKUYA KU KULONGANA

Ilingi line, ilyo muntu abatishiwa alailunda ku cilonganano. Ici e cisuma pantu Baibele itila, "*Ifyo Kristu atemenwe ulukuta no kuipela pa mulandu wa luko*" (Efeso 5:25). Yesu aposele inshita iitali pano isonde ukuteyanya ulukuta ukuti lwishibe ifya kusabankanya icebo ca kutemwa. Mu cilonganano e mo tubela mwisenge ne fibusa ifingi, kabili, onse mu cilonganano alakoseleshiwa. Lesa aba ne cifulo ca mwina Kristu onse mu cilonganano. Nga mwacita Yesu ukuba Shikulu wenu, lyena mukafwaisho kuba pali cilya cifulo cintu Lesa amususngila.

BOMBELENI LESA UKUPITILA MU KUSHIMIKILAKO ABANTU BAMBI IFYO ICITETEKELO CENU CABA.

Ilyo muba ne mbila nsuma, tamulolela ukushimikilabo umunenu, imbila nsuma ya pano isonde ilelo yaba yakutula Yesu Kristu aishilefwila aba pano isonde pamo nefwe bene, kabili ukutula muli wene emo ifwe bonse tukapusukila. Umwina Kristu uufwayo kucita Yesu nga Shikulu wakwe e ufwayo kushimikilako onse ifyo aishiba. Ibukisheni ukutula, ici e cintu cakulekelesha ico Yesu atulaile ukuti tulecita ilyo aleya ku mulu. Atile, "*E ico kabiyeni, kalengeni aba nko shonse ukuba abasambi, mulebabatishisha mwi shina tyakwa Tata nelya Mwana nelya Mupashi wa mushilo.*" *Mulebasambitisha ukubaka fyonse ifyo namwebele. Kabili moneni, ine nakulaba nenu ukufika na pa kupwa kwa nshita.* Ilyo inshita

BUSHE UMUNTU KUTI ATENDEKA SHANI ICILONGANINO?

AMALEMBO YAKUBELENGA: Imilimo ya Batumwa 2:1-4, Mateo 7:24-27, Imilimo ya Batumwa 7:47-50

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: "*Kabili pa cilibwe ici e po nkatulo lukuta twandi, ne mpongolo sha kumbo tashakalwanshe.*"

Mateo 16:18b

Inshita imo, Yesu ashimike pa fyacitile umuntu umo uwalefwayo kukula ulupungu. Uyu ali umuntu wa mano. Abalile apenda umutengo wa kukula ulu lupungu. Aishibe impiya akwete fintu shali, nokwishiba umutengo wa kukula ulupungu lonse. Na limo afwailishe uko ali nokusanga ifya kukulilako na babomfi. Uyu muntu wa mano talefwayo kutendeko kukula nokupwisha elyo akese sanga ulupiya lwacepa. Ilyo tatulayamba ukukula icilonganano, tufwile twacita ifi fine. Uyu e mulimo tufwile twapepelapo. Tufwile twamona inshita tukaposapo, no mutengo wa mulimo, kabili nokuipela mu maboko na mu bufwayo bwakwa Shikulu. Ilyo twaishibo kuti ali nefwe, lyena kuti twayambako ukubombo mulimo.

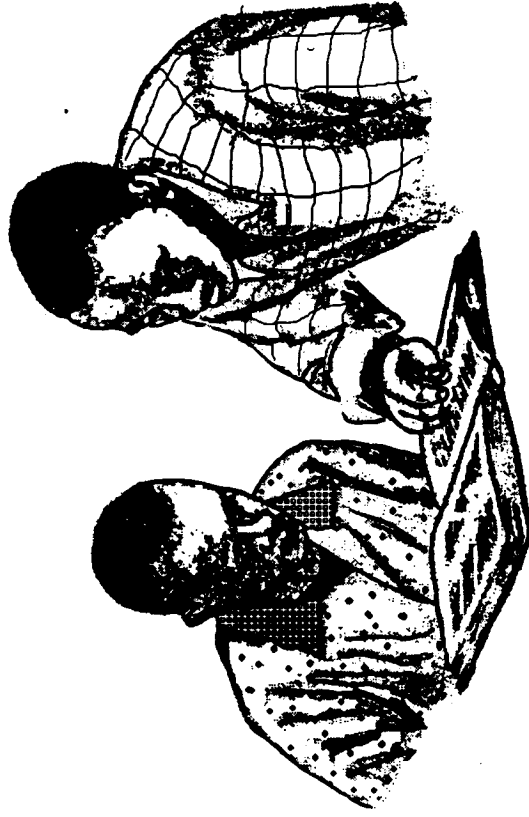
1. ELYO NOMBA CINSHI TWINGATENDEKA? Imilimo ya Batumwa 7:47-50

Bushe pakuti m wamabe icilonganano, kubala mwaya mukutendeka ukukula ing'anda ya mapepo? Bushe ico e cilonganano? Amalemba mu Imilimo ya Batumwa yaletweba ukutula Lesa tafwaye ng'anda yakwikalamo, lelo afwaya ukwikala mu mitima ya bantu aba mutemwa. Yesu taishilefwila ukuti kukabe ifikulwa ifisuma pano calo. Aishilefwila ifwe bonse pakuti tukabe no mweo ngatwayebelele membu nokubelelwo luse. Kuli Lesa, abantu ebacindamishapo! Icilonganano cakwa Lesa, bantu abalongana apali ponse mu kumupepa. Aba nefwe ilyo tulongana ca pamo ukulumbanye shina lyakwe. Nangu icikulwa cingakula shani, teti cibe no mutima wa citemwiko ngo muntu. Icilonganano bantu.

2. KUTI TWACITA SHANI? Imilimo ya Batumwa 2:1-4

Kwaba inshila ishingi isha kutendekelamo icilonganano. Nomba, shonse shaba ishafye ukwabula amaka yakwa Lesa. Abasambi bakwa Yesu bakumanine mu ng'anda intu balelonganamo ilyo

ukuba aba cine. Ilyo aita umuntu ukuba umucemi, akamupela na mano ayafwaikwa na maka, mu mapepo na mukusambilila Baibele. Nomba, ukulingana na mu milimo ya bwina Kristu yonse, uufwayo kuba umucemi wa cilonganano abe uushintilila pali Yesu Kristu. Yesu fye eka eo twasubilamo.

ikapalama pakuti Yesu akabwele pano isonde, ilipusho akabalilapo ukubepusha lya kutila; "Bushe mwalicitile ifyo namilaile ukubomba?" Nga cakuti twalitemwisha Yesu mu cine cine, tuli nokushimikilako abantu bambi pali wene.

BOMBELENI LESA NE FIPE MWAKWATA

Lesa atupele ifyabupe ifingi sana sana. Alomba ukuti nefwe bene tumubwesheko tumo tumo. Alatulomba ukuti tulebomfye nshita yesu mukumbombela. Tuleibukisho kutila e watupele no mweo twaba nao, kabili ukwabula wene teti tukwate ne nshita ine nangu fye panono. Alatulomba ukubomfya amatalanta twaba nayo mu kumupyungila pantu muli fyonse ifyo tucita e watupele amaka. Alatulomba ukuti tupele indalama shimo shimo pasho tufola, pakuti shafwilisheko ukutwale milimo yakwe ku ntanshi. Indalama yonse intu tusanga ifuma mu maka yantu tubomfya mukucite milimo, naya maka uwatupele ni Lesa.

Ishi e nshile sha kupyungilamo Lesa. Ukucite fi fyonse tekuti kumupusushe nga tamulati mupokelele Yesu Kristu ngo Mupusushi wenu. Ku lubali lumbi nalo, nga cakuti Yesu Kristu e Mupusushi wenu, mulingile ukucite fintu ifimusansamusha. Icakusunga pa mutima mwisambililo lyesu ilelo citile tufwile twayebelela ukutula Yesu e Shikulwifwe ku kanwa kesu fwe bene. Nomba kuti caba shani nga cakutula imilimo yesu yalanga ukuti ululimi lwesu lubepele fye ubufi mukuyebelela kwine uko twalandapo? Ibukusheni, umwina Kristu alailandilo mwine ukuti Kristu e Mupusushi wakwe. Ne milimo yakwe ine ilalanga. Bushe mwalisuminisha Yesu ukuba Shikulu wa mweo wenu?

NGO LUBEMBU CINSHI?

AMALEMBO YA KUBELENGA: Ukutendeka 3:1-13, Abena Roma 6:23

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “*Pantu icilambu ca lubembu ni mfwa, lelo ica bupe ca kwa Lesa mweo wa muyayaya muli Kristu Yesu Shikulwifwe.*” Abena Roma 6:23

Ulubembu e cintu cimo ico tumfwa abantu balelandapo sana sana. E cimo ico ifwe bonse umo na umo twaishiba. E cileta ulupato, inkondo na fyonse ifibi pano bushe caba shani? Lufuma kwi? Lucita finshi? Bushe kuti twalucimfya? Tuli nokweshako ukwasuka aya mepusho yonse ilyo twalayasuka ilipusho ilikulilepo ilya kutila, “Ngo lubembu cinshi?”

1. **BUSHE ULUBEMBU E CINSHI?** Ukutendeka 3:1-5

Ilyo mwibala lyenu muba ifyani, imwe pakuti musekwile imbuto bwino bwino, tamukwempa fye ici cani pa mulu, iyo. Mulafinukula ukufuma ku mishila uko fyakwatila maka yakuba no bumi. Icipande ico mushimona, ica mishila, icafisama mu mushili, eca cindamishapo. Calicindamishapo pantu e cilete fyakulya ku cani cine. Imilimo ya lubembu iicitwa pano calo te lubembu ulwine. Ulubembu kanshi lufuma mu mutima wa muntu.

Ilyo Adamu na Efa balile ku cisabo ico Lesa abaleseshe, cali fye icilangililo ca kusala kuntu bacitile pa lwabo abene. Muli beshi 4, Baibele ilatulanga bwino bwino ifyo Satana aosele ifyalengele ukuti Efa abembuke. Insoka yaebele Efa bali nokulya icisabo ca muti untu Lesa abindile, lyena bali nokuba nga Lesa. Bali nokulingana na Lesa muli fyonse. Nomba, ilyo uyu mwaume no mwanakashi balile kuli cilya cimuti, cilepilibulo kutila balefwaisho kuba nga tulesa tunono. Balefuma kuli Lesa. Balefwayo kuti baisalile ifyo bali nokulacita mu myeo yabo. Balibembwike!

Ilyo tuilinganya na Lesa elyo tubembuka pantu tulakana ukumfwila ubutungulushi bwakwa Lesa. Tulatoba amafunde pantu tucetekelo kuti twaba na maka ya kuitungulula fwe bene.

umucemi wa cilonganano alingile ukubomba inshita yonse. Ishibeni ukuti ukuba kacema wa bantu bakwa Lesa ni ncito ifyo incito shonse shaba. Umucemi alingile aba shing'anga ku fya kumupashi fyonse ifyo umuntu akabila. Afwile ukubo waiteyanya ukushibuka pa nshita ya bushiku mukwafwilishako abo abafwayo bwafwilisho. E fyo Yesu aleftwayo kutusambilisha pa kusosa ukuti tuli babomfi.

AMASAMBILLO YA MUCEMI WACILONGANINO

Ilyo Paulo umutumwa alembele kalata kuli Timote umulumendo, ali nefya kumweba ifingi pa mulimo wa mucemi. Natumone ifyo ifi fili: Umucemi abe uwaicindika nokuitalusha ku fibi. Umweo wakwe ulingile waba uwakutina ifya lubembu pakuti kwiba aba kumubepesha pa lubembu. Alingile aba nomukashi umo fye. Alingile aba uwatekanya, uwa mano, uwacindikwa kabili uwa cikuku. Tafwile kuba umutani. Ifi fyonse e fingalundwa pakuba uwaibela kabili uutaluka ku fibi. Ilyo muntu aba nefi fyonse, takuli abenga mubepesho kutila alacito lubembu.

Umulimo wakwa shimapepo nangu umucemi waba uwayafya pantu, nangu alatungulule cilonganano umusangwa abantu abengi, nangu bena Kristu, limo limo balakwata ifikansa ifibi ifingi. Paulo aleti umucemi alingile ukuteka bwino ing'anda yakwe. Umucemi alingile aba umo uwaba na maka na mano yakupwisha ubwafya.

Umwina Kristu umupya talingile ukupelwa umulimo wa bucemi, pantu umupya muli Kristu kuti afunda shani ababiye ifyo ashilaishiba? Cisuma ku mwina Kristu umupya ukupyungila Lesa ngo mucemi wa cilonganano, nomba, alingile ukusambilile fingi pali Baibele kabili alingile “ukukula uwashipa muli Shikulu.”

Umucemi alingile aba umo untu abena Kristu nabashili abena Kristu bapele umucinshi mu mushi nangu mu musumba ekala. Pantu nga cakuti uushilaba umwina Kristu takwete umucinshi ku mucemi umushimikila pali Kristu, kuti apapa nokutwishika nga cakutula akalacindika Yesu umwine. Umucemi alingile atwalilila ukuba inte iisuma, te mu nsolelo sheka, lelo na mufyo acita.

Ifi efilenga ukuti umucemi abe umusuma: Ukucetekela muli Yesu Kristu ngo Mupusushi wakwe, ukufwaisho kuba umubomfi wa bonse, ukuba no bunte mu mutima ubwa cine ubushingasekwa ku cintu bwingi. Kuti caumfwika kwati ifi fintu fyaba ifyayafya sana sana, kabili kuti twatila takuli uwingakumamo ukuba uyu musango, lelo twibukishe ukuti Yesu alitulaya ukutwafwilishako

N'ANI UWINGABA UMUCEMI WA CILONGANINO?

ICAKUSUNGA PAMUTIMA: “*Kabili iilyo aikala, aitiile abekumi na babili, nokutilla kuli bene, ngo muntu afwayo kuba uwatanshi, abe uwa numa kuli bonse, kabili kapyunga wa bonse.*” Marko 9: 35

Isambililo: 1 Timote 3:1-7

Muli ili sambililo tuli nokulanda pa mucemi wa cilonganino. Umucemi, nangu umukalamba wa mapepo (shimapepo) alingile ukuba umubomfi wa cilonganino.

UMWINA KRISTU NO BWITE

Ukuba umwina Kristu e cintu cimo icifwaikwa sana sana kuli uyo uuli nokusontwa pacifulo ca bucemi bwa cilonganino. Ici cilemoneka kwati tacayafya pakumfwa kuntu tulecilandapo, lelo kuceshamo, kwabako abafwayo kuti babe abacemi bafilonganino ukwabulo kuba abena Kristu, nangu bacite Yesu Kristu ngo Mupusushi wabo. Na limo batontonkanya ukutilla ukuba umucemi kuti cabalenga ukuba abacindama, kabili abengakwata amaka yakutungulula. Nomba apo umo pa milimo ya mucemi aba wa kushimikile Cebo cakwa Lesa, calinga ukuti umucemi abe umwina Kristu. Yesu afwaya abena Kristu bonse ukushimikilako abantu bambi pali wene, nomba tafwayo kuti bonse babe abacemi bafilonganino. Ngo muntu asanga ukuti alefwaya ukuba umucemi, afwile alomba ubutungulushi bwakwa mupashi wa Mushilo. Kutu acite ca musango yu mwi pepo lyonse na mukusambilila Baibele. Nga cakuti aumfwa ukuti alefwaisha ukuba umucemi wa cilonganino, lyena tutilla “Lesu alemwita” ukuti akalemubombela. Ukwabulo kuti etwe kuli Lesa, umuntu tafwile kuipatikisha ukuti abe umucemi wa cilonganino.

UMUBOMFI UWACUMFWILA

Umucemi wa cilonganino alaba ne milimo iingi lyonse. Ukulunda pa mulimo wakushimika Kristu kuli abo abashamwishiba, umucemi nao alakabila ukwafwilishako abena cilonganino ukuti balepalama kuli Lesa. Afwile ukutandalila abashiya ku kupepa nokubalomba ukuti nabo bakese sangwa ku mapepo. Mu nshita sha malanda pamo nge mfwa na mafya nayambi, alingile ukwafwa abali naya amasanso. Afwile aba uwaiteyanya ukupanda amano kuli uyo uwaisa kuli wene ku kufwayo bwafwilisho. Kabili alingile ukuba kafundisha umusuma. Ifi, e fimo pa milimo yonse iyo

2. NGO LUBEMBU LUFUMA KWI? Ukutendeka 3:6-7.

Cabupe nshi icacindama ico mwapokelela ukufuma kuli cibusa wenu? Lesa alikupele icabupe icacila pali fyonse. Ilyo Efa asabile icisepo nokutwaliliako Adamu, Lesa tabaleseshe. Twaba ne nsambu shakuisalila ukukonka Lesa nangu iyo. Inama iyasangwa mu cintamba nangu iyakakwa, kumwando teti yende ukulingana nobufwayo bwaiko pantu taili nobuntungwa. Bushe ifi efyo Lesa atucita? Iyo, icabupe icacindamisha ico Lesa atupela buntungwa bwa kuisalila ukumukonka nangu ukukonka Satana ne nshila shakwe.

“*Umwanakashi alolesha ku muti, amona ukuti ulifye uwayemba, ne fitwalo fyauko nafyo fine afimona ukuti fsuma, alatontonkanya nokuti, kwena uyu muti naulinga ukulyako pantu euleta amano. Awe umwanakashi asabako ifitwalo fimo nokulya alya. Elyo ayapelako na wiba fimo, nao nokulya alya*” Ukutendeka 3:6.

Bushe ulubembu lwakwa Efa lwafumine kwi? Lwafumine kukuisalilo mwine. Ulubembu lwese nalo lwine lufuma ku kuisalila kuntu twaba nako. Lesa alitutemwisha icakutilla teti atupoke na maka nangu insambu shakuisalila ifyo tutememwe nangu ukusalapo ukumukonka, nangu ukukonka Satana. Iilingi line tulamukalifya ilyo tusalapo ukukonka inshila ya lubembu. Ifwe bene nifwe tufwile twasumino mulandu wa kutilla nifwe tubembuka. Nifwe tuli nokupingulwa nokupelwo mulandu pa lubembu lonse ululeta ubulanda pano isonde.

3. FINTU NSHI IFYO ULUBEMBU LULETA?

Adamu nomukashi wakwe babalile baba mwisenge ilya kuba ifibusa fyakwa Lesa pa nshita ya ntendekelo. Balelanda na Lesa inshita iitali. Kabili bali mutemenwe sana sana. Nga cinshi ico bailefisamina ukutali ilyo Lesa, aishile alebafwaya ukuti abamone? Bali ne nsoni pa mulandu wa lubembu luntu bacitile ulwa bumpulamafunde. Ulubembu lwine ulu elwabatalwisha ukufuma kuli Lesa. Ilyo baishibe ifisuma ukufuma mu fibi, aba bantu ba ntanshi bamwene ukuti ico bacitile, lubembu. Ukucenjela nokwishibisha kuntu ilya nsoka yabalaile efya batalwike ukufuma kuli Lesa.

Nga fintu cali kuli Adamu na Efa, na lelo line efyo tubembuka. Tuleshako na maka ukuti tupoke icifulo cakwa Lesa ukuti ekateka wa myeo yesu, kabili nifwe tuletla no lubembu pakati ka myeo yesu. Konse uko twaloshha amenso yesu kusangwa mulubembu. Abantu balapatana pantu fye inkanda ya mibili yabo

yaba iyafita, iyabuuta, nangu iya musango umbi fye. Ulu lupato luleta ubulwi, ubulwi nabo bulatutalusha kuli Lesa. Abantu balanwo bwalwa pakuti balabe ifyo baba. Balafisama ukufuma ku cinso cakwa Lesa ifyo Adamu na Efa bacitile. Ifi fyonse fifuma ku mibele ya mutima wa muntu uulengo kuti apule nangu atobe ifunde iyakwa Lesa. Pakulekelesha, ulubembu luleta imfwa kuli ifwe bonse. Icakusunga pa mutima muli ili isambililo lya lelo cileti imfwa ikatucimfya nga cakutula ulubembu e Shikulu wesu. Ulubembu lutupatula ukufuma kuli Lesa. Lutulenga ukupata bamunyinefwe. Lututwala na kumfwa.

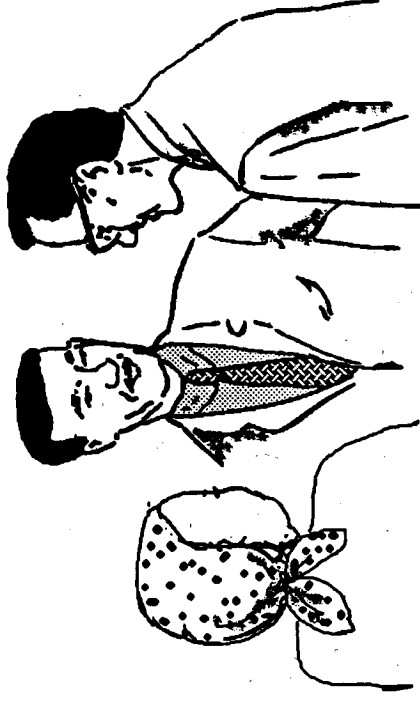
4. FINSHI TWINGACITA PA LUBEMBU? Abena Roma 6:23

“Pantu icilambu ca lubembu ni mfwa, lelo icabupe cakwa Lesa mweo wa muyayaya muli Kristu Yesu Shikulwifwe.”

Ilyo tubomba umulimo tulapelwa ifilambu pafyo twacita. Icilambu ca lubembu ulo tucita, nimfwa. Imfwa isa kuli ifwe na macushi ayalekana lekana ayafuma mu lubembu lwine ulu. Ulu lubembu lwakwata amaka ukucila ayo twaba nayo. Lyonse fye tuba nga bashifwayo kumfwi nangu ukubombela Lesa. Bushe n'ani ukuti tulembuka inshita ishing? Ni Satana, icipondo cakwa Lesa, eulenga. Bushe mwatala amumfwapo cimo cilemitunka ukucite finto ifyo mwaishiba ukuti fibi? Uucite fi muli imwe ni Satana! Alitucila amaka na mano. Cimoneka kwati lyonse tufwile ukulaafwa fye nokulacite fya lubembu. Lelo amalembu ya mu bena Roma 6:23 ayashala yaletulondolwela ukuli ipusukilo, lyesu. Yaleti icabupe cakwa Lesa mweo wa muyayaya. Tamupelwa icabupe pa mulandu wa milimo mucita, iyo. Icabupe e ico icipelelwa fye kuli imwe ukwabulo kuti mucibombele. E cabupe ca mweo wa muyayaya, te camfwa ukufuma ku lubembu. Lesa kuti acimfya bucintomfwa ubo twaba nabo mu myeo yesu. Amaka yakwe kuti yabufumya mu mitima yesu nokubikamo umweo wa penape. Ubupe bwa mweo wa muyayaya tabwatulanga lelo tulingile twapokelela ukufuma kuli Yesu Kristu. Umwina Kristu e umu uwaipela kuli Yesu pakuti engacimfya ulubembu luntu aba nalo mukati ka mutima wakwe. Yesu alitulipilila umutengo ukalamba pa membu shesu ilyo afwile pa lupanda. Mu cifulo cakuti tufwe, Yesu atufwilile pakuti icilambu ca mweo wa penape cipelwe kuli ifwe!

Adamu na Efa basalile ukutobe funde lintu Lesa abapele, nangu ukukana umfwila Lesa, na o Lesa epa kubakanda. Nomba imwe kuti mwasalapo ukunakila Yesu nokumucita kateka wa mweo

nangu fye cafye shani. Dikone afwile aba ngefi fine nao. Yesu intungulushi Yesu aleita abakutungulula bena Kristu. Aleita ababomfi abafwayo kupyungila Lesa wabo no kulonga ubutemwe bwakwe ku bantu bonse. Bushe na imwe bene muli abaiteyanya ukuba umuntu wa musango uyu uwingabombela Lesa?

**SHIMAPEPO UWAPELA NANGU KANGALILA
ALASAMBILILA NA KU CILONGANINO CAKWE.**

DIKONE WA CILONGANINO UWAPELA KU KUPYUNGILA LESA

bwakwe nokutotela Lesa pakucimfya konse uko e ngakwata. Ici citetekelo cifuma kukuba uwafikapo panuma yakwikala na Kristu inshita iitali pantu dikone afwile apita mufya kweshiwa ifingi nokucimfya. Teti mupele umuntu uuli fye onse untu mwamona mu musebo icifulo cakuteke calo. Abengacita uyu mulimo banono. Te onse uwingaba Stefano na Filipi mu bantu twaba nabo muno nshiku. Kano fye abalanga ifyo bapyunga nefyo baba abaipela mu milimo ya cilonganano. Dikone alingile aba umwina Kristu uwa cine mu nsolelo na mu milimo. Afwile aba uwatetekelwa, uwatekanya, uushisunkana mu citetekelo cakwe kabili uwa maka ayaeshiwa mu mafya ne milimo iingi nokusangwa ukuti yakuulwa pa citetekelo muli Yesu Kristu.

3. UMULIMO WAKWA DIKONE Imilimo ya batumwa 8:26-40

Nanga basontele badikone ba ntanshi ukuti balesunga bwino abapina, uyu te wali umulimo wabo weka. Bali abaipela kuli Lesa kabili balesabankanya icebo cakwa Lesa ukulingana nefyo umusambi alingile ukulacita. Amalembu ya mwisambililo lya lelo yalelanda pafyo abasambi balesabankanye cebo cakwa Shikulu. Nalimo, Stefano uwaishibikwe nganshi pali badikone bonse aba kubalilapo, bamwipaila pa mulandu wa kushimikila pali Lesa shifwe na Yesu Kristu, umwana wakwa Lesa. Filipi atungulwilwe mu ncende ya matololo kuli Mupashi wa Mushilo. Uku kwine eko ailekumana na kasunga wa cipao cakwa na mfumu mu calo ca Etiopia (Nomba icalo ca Saudi Arabia.) Uyu ali umuntu umukankala sana sana. Kabili alefwaisha Lesa. Filipi uwali dikone eo Lesa abomfeshe ukuti atwale icebo ca pali Yesu mu calo icipya. Filipo ali ni mboni.

Apo badikone baba intungulushi sha cilonganano, calinga ukuti badikone bonse baleafwilishako umucemi wa cilonganano nokumwafwilishako ukusabankanya imbila nsuma yakwa Yesu Kristu. Aba bantu ebalingile ukwafwa shimapepo mukutungulule cilonganano. Nga bali abaitanyanya ukupokelelo bwite bwakwa Lesa, aba bantu kuti babomfiwa mukutungulula bantu bakwa Lesa. Iyo icilonganano cashala ukwabula umucemi, badikone ebalingile ukutungulule cilonganano. Intungulushi sha maka ishalumbuka mu nkondo sha pakale shali ni shilya ishali nabashiikale abaletungulula ifita fyabo na maka na mano, no kushipa. Balekonka ifyo intungulushi shabo shalebeba kabili nokubomfya ifyo balebeba ukulingana ne nshita ne ncende iyalingile. Bali abashipa kabili abatetekela mu butungulushi bwa balebatungulula. Bali abaitenya ukupyunge milimo iyakosa

wenu pakuti mupokelele icabupe cintu amilaile ukuba no mweo lyonse pe. Ifyo fine ulubumbu lwaba mukanaumfwila Lesa, ipusukilo lyaba mukupela kuli Lesa. Ici cine e cingacimfya ulubumbu.

AMEPUSHO YAKULANDAPO:

1. Nga cakuita Yesu ewapeleke amalipilo ya lubumbu lwesu pa capindama, cinshi ico ulubumbu lwesu lonse talwaetelwa umuyayaya?
2. Ni mu nshila nshi isho Satana alanda na imwe?
3. Nga cakuita twalipokelela Kristu lelo twatwalila mukucito lubumbu limo limo, bushe ici cilolele mukutula Satana e kwatisha amaka ukucila pali Lesa?

N'ANI UWINGABA MEMBALA WA CILONGANINO?

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Icatulekelesha, koseni muli Shikulu na mubulamba bwa maka yakwe."* Abena Efese 6:10

Ilelo twalalanshanya pa lipusho lyakutula "N'ani uwingaba membala wa cilonganino?" Baibele itila Yesu atemwisha icilonganino ifyo fine umulume atemwisha umukashi. Ilyo Shikulu atonkonkanya ukutula icilonganino calicindamisha, nefwe bene tucetekele ifyo fine, kabili tufwile twabombesha mukwafwa icilonganino cesu uku kulilako.

BUSHE ICILONGANINO CINSHI?

Icilonganino e bumba lya bantu abasumina muli Yesu Kristu kabili ababatishiwa. Pakuti mube membala wa cilonganino, mufwile mwaba umwina Kristu uwacetekela. Panuma yakuyebelele ukuti Kristu e Shikulu wenu lyena kuti mwaba membala wa cilonganino. Ici ecilangililo ca kunse icilanga ifyo umutima wa muntu wapilibuka, kabili e cilanga ifyo icilonganino capokelela ulya muntu mwi senge lya ciko. Kanshi ishibisheni ukutula ukubatishiwa nokuba membala wa cilonganino fyaba ifyaikatana ca pamo.

UKULUNDA KU CILONGANINO

Nga twaibukisho kutila ulubatishe teti lutupushe, lelo lwaba icilangililo cakulanga abanensu ukuti nomba twaba abena Kristu abailunda ku mpendwa ya cilonganino, lyena kuti twaishibisha ifyo icilonganino cisalila abantu abalingile ukuba bamembala waciko. Icilonganino tacifwaya bamembala ababa abapupu, ababepa ubufi nokucita ulubembu ululi lonse mu bantu bekala nabo. Umuntu uwatemwisha Kristu akataluka ku fibi fyonse fintu acita ifya lubembu. Ilyo mu cilonganino mwasangwa abantu abashinakila Lesa lyonse, abantu tabakatale abapelo mucishi ku cilonganino ca musango yu. Tabakacetekele ukuti Kristu alebomba muli ici cilonganino. E ico, icilonganino cilingile ukusuminisha fye abo abataluka ku lubembu mu cishinka.

Tatuletila icilonganino citaluke ku kubikana bucibusa na babembu. Yesu atile, aishile mu kupususha ababembu, ni ku mubembu eko icilonganino cilingile ukushimikile mbila nsuma yakwa Yesu Kristu. Kabili, umubembu na o afwile alapile membu shakwe pakuti abe membala wa cilonganino.

nga badikone ba ntanshi abengabomba umulimo wakwe mu ncende ishing, mukulobolola, mukusungilisha abantu bakwa Kristu, nokutemwe myeo ya bantu bene aba.

2. UMWEO WA KWA DIKONE: 1 Timote 3:8-13

Bushe dikone afwile aba umuntu wa musango shani? Ica ntanshi batendeke umulimo wabo ilyo abena Kristu bamo bamo balebatungo kuti tabali aba cishinka. Caumfwike ukutula abapina bamo bamo tabalebaposako amano. Abasambi balishibe ukuti aba bantu abasontelwe ukupyungile cilonganino bali ibumba limo ilyo onse ali no kulolekesha pakuti amone fintu imibombele yabo yali nokuba. Balingile ukuba abantu abatetekelewa ukwabulo kuti abalebamona babe nokutwishika. Na lelo line abantu babomfya icishinka nokutetekelewa pakwishiba ifyo muntu aba. Umuntu uwacine eo bonse bakumbwa, nomba uwa bufi, uushacetekelwa tatemwikwa. E ico, apo dikone aba intungulushi ya cilonganino ca bena Kristu, afwile aba uwatetekelewa kuli bonse. Baibele itila dikone tafwile kuba cakolwa wa bwalwa pantu uupose nshita mukunwo bwalwa teti amone nshita ya kupyungila Lesa nangu ukwafwilishako ababiye. Cakolwa teti eshibe ifyakuiteka. Teti kube uwingeshiba fintu engacita nga akolwa. Bushe cilangililo ca mwina Kristu wa musango shani ico cakolwa engalanga? Uwaba na Yesu mu mutima tafwaya ukulaba mu bwafya bwaba mu bwalwa. Dikone tafwile kunwo bwalwa. Abe ne nsansa mukupitila mukuba mupepi kuli Shikulu uwaimine ku bafwa.

Dikone afwile ukuba uwa citekedele. Baibele itila afwile ukuba uwa citekedele. Baibele itila afwile ukuba ne citekedele mu "cisungusho ca citekedele no mutima uwasangululwa!" Umulimo wakwa dikone ukuba uwakosa ifyo wali kuli Mose. Cila bushiku akaba na mafya ayengi. Ilyo akafilwa kutwalilila ukupalama ku maka yakwa Lesa. Pakuti acimfye amafya, ukusakamana kwakwe ku kamulengo kuti afilwe ukutwalilila ukuba ne citekedele mu kubomba kwakwe. Onse ulufye citekedele cakwe pa nshita ya bwafya mu mulimo wakwe tafwile aba dikone. Satana akabomfya amaka yakwe yonse mukwasha ukuti atubwekeshe munuma mu milimo yesu. Nangu akesha ukulwa na ifwe, akafilwa. Lesa eukacimfya muli ubu bulwi. Isubilo lya musango yu eilelwaikwa mu mutima wakwa cila dikone. Afwile ukusunga icitetekele cakwe ilyo ababiye bacilufya. Ukwabulo kuti umuntu apite mu miffi nokushipikisha, teti amone, nangu afika ku kuca kwa bushiku. Dikone afwile atwalilila ukuba ne citekedele mu bwafya

N'ANI UWINGABA DIKONE?

AMALEMBO YA KUBELENGA: Imilimo ya Batumwa 6:1-6, 8:26-40, 1Timote 3:8-13

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Pantu pakupyunga bwino budikone baimwene ncende isuma, nokushipa ukwingi mu ciitetekelo ca muli Yesu Kristu.”* 1 Timote 3:13

Mu citabo ca Ukufuma 18 e mo tubelenga pafya citike ku ntungulushi iyasangile ukuti panuma ya kubombesha sana, yalinakile. Mose e wafumishe abena Israele mu calo ca Egipto. Alimwene uko Lesa abalengele ukwabuka umumana wakashika nefyo alebatungulula mwikumbi lya mulilo ne fyushi. Nelyo atungulwile aba bantu abafule fi, tali nokuba umupingushi wabo. Pena pe Mose alepingula imilandu ya bantu ukufumo lucelo ukufika bushiku, lelo imilandu yalifutishe. Ne milimo ine yali mufuilile. Bwangu bwangu Yetro, umupongoshi wakwe, amwebe ukuti asonte intungulushi isha kumwafwilishako pantu takwaba umuntu uwingabomba imilimo eka fye ngayafula. Mu musango wine uyu, takwaba shimapepo uupyunga umulimo wakwa Lesa eka fye mpo. Afwile alomba ubwafwilisho ku bena Kristu abacitetekelo. Mu ntungulushi sha cilonganano mwaba naba dikone.

1. BADIKONE BAKUBALILAPO

Mu cilonganano cipya ica mu Yerusalemu mwali ukuilishanya ku bena Kristu. Bamo bamo baleti abapina na bamukamfwilwa tabalebasunga bwino. Abasambi bakwa Yesu e balepyunga uyu mulimo. Nomba, imilimo bakwete imbi iya kushimikile cebo cakwa Lesa nokusambilisha e yalengele ukuti bafilwe ukubombela cila ibumba lya bena Kristu mu cilonganano. Panuma yakwita abena cilonganano bonse, bamwene ukuti kuti caba icisuma ukusonta abakwafwilishako ukupyunge milimo ya cilonganano, abantu baceteketelwa mu bena Kristu ba cine. Abaume basano na babili e basalilwe ukucito uyu mulimo. Ici cilonganano icipya e cabalilepo ukuba naba dikone. Umulimo wabo wali uwakosa kabili uwalebaletela ifyebo ifibi ku nsoelo sha bantu. Lelo ifyo balepyunga fyali ifya cine. Ifilonganano fyakwa Lesa ilelo filakabila ukuba na babomfi ba musango uyu abacitetekelo kabili ababombesha. Yesu alefwaisha bantu baba

MULIMO NSHI U O ICILONGANINO CIBOMBA?

Apo icilonganano caba isenge lya balongana mu cilonganano cine ici, kuti twatila umulimo wa cilonganano e mulimo wa cila membala waciko. Pakubala, icilonganano caba no mulimo wakuleta abashilapusuka kuli Kristu. Yesu atwebele ukutilla, *“E ico, kabiyeni, kalengeni aba nko shonse ukuba abasambi, mulebabatishisha mwi shina yakwa Tata nelya Mwana nelya Mupashi wa Mushilo.”* Ukwabulo kuti tuleshimikila pali Yesu Kristu konse kuntu tuya, teti tucite ifyo Shikulu yesu atulaya mu mashwi ayo twabelenga. Iyi, te mpela ya mulimo untu Yesu atushilile. Baibele yatwalilla ukutilla, *“Mulebasambilisha fyonse ifyo namwebele.”* Uyu e mulimo wa cibili uwa cilonganano, uwa kusambilisha nokufundisha abena Kristu mu fyo bengapyungila Yesu bwino bwino.

UKUBOMBELA LESA

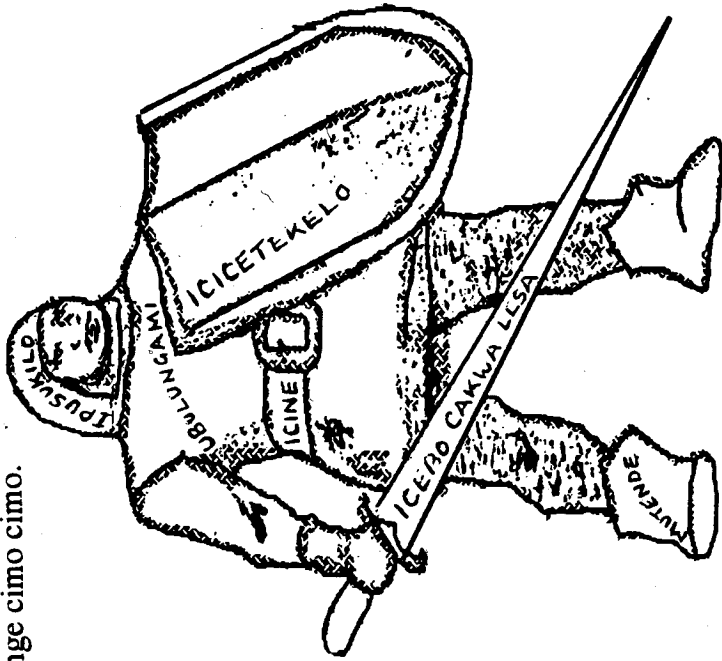
Nangu umuntu e ngaba umwina Kristu, alaba nokweshiwa inshita ne nshita ukwayafya sana sana. Ukwabulo kuba na maka yakwa Yesu, tekuti acimfye ukweshiwa kwa yafya muli uyu musango. Ici cine e cilenga ukuti abena Kristu baleafwana ukukoseleshanya pakuti bapalame kuli umu na umu na kuli Kristu. Ing'anda ya mapepo e ncende iyalinga uku kumaninamo abena Kristu nokupepa Lesa, nokukulila ca pamo mu fyebo fyakwa Shikulu. Abena Kristu babika amano na matontonkanyo yabo yonse kuli Lesa ukupitila mu kupepela ta pamo, ukwimbila ca pamo, ukubelenga Baibele nokusambilila bwino amalembo yonse nokushimikila icebo cakwa Lesa pamo pene. Ifi fine e fyingabatalusha ukufuma ku lubembu. Iyi, nshila ya kucimfishamo Satana. Ngatwaposi amano yesu pali Lesa, ukweshiwa nangu kube ukwayafya shani kukaba ukwafye, kabili tukacimfya.

Kwaba inshita ilyo bonse tucita ifilubo. Ilyo mwina Kristu abembuka, abena Kristu abashala balingile baesha na maka ukumubweshi kuli Kristu ukupitila mu kumulanga ifyo ulubembu lwakwe luthi, nao elyo e ngamona fintu abembuka nokupilibulo mutima wakwe. Akomfwa ukuti mulungami ilyo ayebelele membu shakwe kuli Lesa. Ukutaluka ukufuma ku mwina Kristu mubiye pantu lyena teti mumwafwe ukubwela kuli katula. Ifwe bonse tuli babembu, lelo Yesu akabelelo luse umuntu onse ukuyebelele fibi nokulomba ubwelelo kuli Kristu.

Umwina Kristu lyonse alingile ukuba uwaiteyanya ukubelelo luse umubembu no kumutemwa, ifyo Yesu aba kuli ifwe.

IFYANSO FYA MWINA KRISTU

Isambililo lyesu ilelo lifumine muli Efeso 6 kabili lilelanda pa "Ifyanso" ifyo umwina Kristu alingile ukufwala pakuti alwe na Satana. Ifyanso ifyo Paulo alumbula fyaba ifingafwilishako umwina Kristu onse uwa mu cilonganino, kabili onse abe ne fi fintu. Katufibelenge cimo cimo.

Ica kubalilapo, umutumwa Paulo aletukoselesha ukufwala icine mu musana wesu. Ici cine cakutula Yesu Kristu e Mwana wakwa Lesa, ukuti aishile mukutupususha, kabili tukapusuka nga twamupokelela. Ica cibili, tufwale inkwela ya cela pacifuba iya bulungami pa mitima yesu. Ubulungami e kuba no kushipikisha pakuti tulecita ifya bulungami pa nshita yonse mu fintu fyonse, nangu bakutinya shani. Kabili Paulo atiie tufwale insapato sha mbila nsuma yakwa Yesu. Ukwabule nsapato, tatwingaya bwino ukwabulo kuti tubike amaka na mano yesu yonse pa mbila yakwa Yesu Kristu ukulingana nefyo Baibele ya Mushilo yalanda. Icalenga bune, Paulo alanda pa nkwela ya citetekelo; ukwabule

nkwela ya kumucingililako, umushikale kuti asangwa mu cifulo icingalengo kuti abe mubusanso. Umwina Kristu nao abe uwacingililwa ku nkwela ya citetekelo muli Yesu Kristu. Kabili kwaba ne cisote ce pusukilo, ipusukilo ilifuma fye kuli Yesu, kabili no lupanga lwa mupashi e Baibele ine. Umwina Kristu umushikale kuti aba uwaiteyanya ukulwa inkondo yakulwisho lubembu.

Ukusabankanya Yesu ku banensu, ukupalama kuli Lesa nokulwisho lubembu konse uko lwamoneka e milimo yakwa cila membala wa cilonganino. Nomba, tatufwile ukuba ababwelele numa pantu Yesu umwine e watile mu malembo yakulekelesha muli Mateo 28:20, "Kabili, moneni, ine nakulaba na imwe lyonse, mpaka na kumpela ya nshita."